

TMA

PLUS

TMA

ONDŘEJ NEFF
TMA

PLUS

Děj se odehrává v paralelním světě. Veškeré podobnosti s reáliemi našeho světa jsou fiktivní, politická situace v románu je smyšlená a nemá smysl srovnávat osoby a děje zde vylíčené se situací v našem světě. Bránit vám v tom však nemohu.

Poznámka k fotoilustracím

Putování Honzy Kryla jsem poprvé podnikl v roce 2005, kdy vznikala definitivní verze Tmy. Projížděl jsem krajinou, vesnicemi a městy a vyhlížel místa, kde se měly odehrát hrůzy v románu popsané. Na jaře 2014 jsem si putování zopakoval, tentokrát ve společnosti Martina Zhoufa, autora ilustrací, abych ta místa nafotil. Dospěli jsme až do České Lípy, fotku traktorky v Krásné Lípě laskavě poskytl Lukáš Procházka. Místa dějů jsou tedy autentická, podklady pro ilustrace také. A bohužel si čím dál víc myslím, že události v románu popsané se stát mohou.

Ondřej Neff

© Ondřej Neff, 2007, renewed 2014

Cover and illustrations © Martin Zhouf, 2014

Photography © Ondřej Neff, 2014

ISBN 978-80-259-0279-0

KLAP!

Od toho okamžiku ve všech technických zařízeních na planetě Zemi vodiče nebyly schopné vést elektrický proud.

1.1

Ve středoevropském časovém pásmu přestala elektrická energie fungovat v patnáct hodin šestnáct minut dvaadvacet vteřin letního času. Byl pátek 17. dubna 1998, datum, od kterého se měla počítat nová historie lidstva.

1.2

Pro Katku nezačal pátek nejlíp.

V noci se pomohla, poprvé po dlouhé době. Trápily ji létatci sny, viděla v nich tváře čertů, čerti se kolem ní honili a chtěli s ní mluvit, volali na ni a neslyšela je, bylo to strašné napětí a okamžik, kdy mohla pod sebe, pro ni znamenal úlevu.

On nemá rád, když se Katka pomochí. „*Debile!*“ křičel na ni.

„*Svinskejmongolskejdebilepochcanej!*“

Katka se podívala na druhou stranu místnosti. Na matracích vedle výlevky viděla kyprý šedorůžový obrys. To je Ona. Spí.

Katka nasála nozdrami plochého nosíku vzduch. Poznala ty vůně a pachy a pochopila, co se stalo. Vodičky. Ona pila hodně vodiček, červené a hnědé a bílé, pak jí bylo špatně a z úst vypouštěla vodičky do výlevky a asi taky na zem, však se to všude kolem matrací leskne a bělá. Ona teď spí a hned tak něco ji neprobudí.

Katka vydešeně zamrkala a zkusila si přetáhnout přikrývku přes hlavu. Škubnutím ji z ní strhl. Měla dnes špatný den. On se pohnul tak nešikovně, že ho rukou uhodila do pytlíku v rozkroku. Nechtěla to udělat. Ani za nic na světě by to naschvál neudělala. Věděla, že Ho to bolí a on se pak strašně zlobí.

Udeřil ji přes obličej.

„*Sviněkurvomongolská!*“

Otočil se k Ní.

„*Vidělástumalousvinicomiuředlala?*“ křičel směrem k šedorůžové mase, zachumlané do zelených houní. „*Praštilaměnaschválpřeskoule!*“

Jak tak křičel, z úst mu vycházely pachy. Taky pil hodně vodiček.

Po další ráně jí praskl horní ret.

Skláněl se nad ní. Popadl ji za vlasy a vyvlekl z postele.

„*Sviněpochcanášpinavámongolská!*“ řval. „*Játěnaučím!*“

Znovu bolest.

Hřivnáčovi žili v přízemí vybydleného
domu v košířských Budánkách

ĎÁNKY

skejmongolskejdebilepochcar

On ji dovlekl k výlevce, pořád ji držel za vlasy, bradou dosáhla sotva k okraji, z výlevky páchly vodičky a všechno to, co má Ona v bříšku, než jí to vyteče ven.

Kolem zápěstí jí omotal provaz a přivázal ji ke kohoutku.

„Játě naučím čistou švině mongolská!“ křičel On. „Já jsem tvůj otec!“

Otec. Zvláštní slovo, otec.

Zvláštní? Strašné!

Ještě horší než švině.

Svině, to jsou ony dvě, Katka a taky Ona.

Kdežto otec, to je On.

1.3

Elektrony nezmizely ze světa. To ani nejde, časoprostor se bez nich neobejde a žádná moc na kterékoli jeho úrovni na tom faktu nic nemění. Jen se změnily vlastnosti vodičů. Dost podstatně. Prostě přestaly vést proud. Chemických a biochemických pochodů se to netýkalo. Došlo jen k tomu, že přestalo fungovat to, čemu se hrubě a prakticky říká elektřina.

Elektrárny atomové, uhelné, plynové, na topný olej, vodní, přílivové, větrné, solární, geotermální a vůbec všechny přestaly produkovat elektrickou energii. Zmrtvěly všechny baterie a akumulátory. Na Zemi dolehla elektrická smrt.

1.4

Rodina Hřivnáčova, či spíš její zbytek, otec Jindřich, jeho žena Růža a nejmladší dcera Kateřina (nejstarší potomek, osmnáctiletý Mirek, totiž seděl v ruzyňské vazbě pro podezření z loupežného přepadení, a prostřední dcera, šestnáctiletá Evelyn, jejíž tmavá pleť zpochybňovala Jindřichovu paternitu, se pohybovala v oblasti vymezené škarpami mezinárodního silničního tahu E 55), elektrotechnickou smrt onoho osudného dne nepocítila.

Hřivnáčovi žili v přízemí vybydleného domu v košířských Budňáčkách, nápadného velikým nápisem KOUKALE PADÁM I NA TVOU HLAVU, a dobrodiní elektrického proudu nevyužívali od loňského léta.

V danou chvíli na tom byl hůř Honza Kryl, osmadvacetiletý inženýr chemik, zaměstnaný jako technik u firmy Teston, specializované na výrobu radioaktivních látek užívaných při diagnostice nádorových onemocnění.

Bydlel v druhém patře omšelého prvorepublikového domu v Bubenské ulici, v jednopokojovém bytě, pohodlně zařízeném pro potřeby mladého svobodného muže s vyhraněnými zájmy.

Osudného pátku odpoledne byl v předsíni svého bytu a seřizoval přehazovačku shimano na svém kole olpran. Na práci si svítil silnou montážní lampou. Otevřenými dveřmi poslouchal zpěv Pavarottiho a jeho přátel z beden fisher, připojených k zesilovači Sony F470, potažmo CD přehrávače téže značky.

Řetěz kola mlaskavě klouzal po ozubených kolech a Honza si připadal jako kdysi, když byl malý kluk a hrál si s přehazovačkou favorita staršího bráchy Tondy. Tenkrát se díval na polozávodní favorit jako na technický zázrak. Tonda mu nechtěl dovolit, aby na něj sáhnul, natož aby si hrál s přehazovačkou. Jseš malej, rozbiješ to, říkal. Honza si přál, aby byl velkej. Až vyroste, Tonda mu favorita půjčí. Pak vyrostl a Tonda mu ho nikdy nepůjčil. Když byl ještě starší, pochopil, o co šlo. Tonda vůbec nestál o favorita, kolo ho nudilo. Nechával ho na dešti, nikdy nepromazal řetěz grafitem, bovdeny měl zarezlé, gumičky brzd omydlené.

Na favorita ho bavila jediná věc: úporná Honzova touha si sáhnout, později se svézt. Snad právě tohle všechno v Honzovi vypěstovalo tak vášnivou lásku k jízdě na kole.

Tonda byl teď tloustnoucí pětatřicetiletý ženáč se dvěma dětmi, majitel automobilu favorit, kysající při pomyšlení, že si koupil nové auto těsně před tím, než škodovka přišla se svou felicií.

Taky ho ponižovalo, že Honza auto nechtěl a nepotřeboval. Díky bratrovi se Honza postavil na vlastní nohy dřív, než odpovídalo věku. Někdy to, pravda, až přeháněl – v šestnácti začal trénovat karate a dosáhl stupně druhého hnědého pásu těsně před tím, než šel na vojnu, samozřejmě k průzkumákům.

Už nikdy se nenechám buzerovat, zapřísahal se. Předsevzetí nenařadil stoprocentně. Hned po vojně narazil na Moniku a oženil se s ní. Naštěstí v sobě nesl od dětství pěstovanou signalizaci proti buzeraci. Rozpoznal ji u Moniky dřív, než se stačila pořádně rozvinout, a rozvedl se o dva roky později. Měl teď vlastní byt, vlastní kolo, vlastní práci, vlastní holku, kterou si držel pořádně od těla.

Dobrý. Byt malej, třetí kategorie, jenže nikdo ho nebuzeroval s činží. V sedle kola se mohl jen smát buzeraci, již jsou vystaveni automobilisti. Dělal práci, kterou uměl jen málokdo, a protože byla

celkem bídne placená, nikdo se mu na flek necpal, zase o buzeraci mň. A ta holka? Kdyby začala buzerovat, půjde. To je v životě hlavní, nenechat se buzerovat.

Řetěz olpranu pomlaskával po zubech a Honzovi se zdálo, že šep-
tá do Pavarottiho zpěvu: „Tonda, blbec, Tonda, blbec!“

V patnáct hodin šestnáct minut dvaadvacet vteřin zhasla Honzovi
montážní lampa a Pavarotti přestal zpívat.

Roztočené zadní kolo olpranu se otáčelo setrvačností dál a řetěz
pokračoval v posměšném šepotu:

„Tonda, blbec, Tonda, blbec!“

Honza měl oči přizpůsobené elektrické záři a teď bezmocně mžou-
ral. Kolo olpranu se pomaličku přestalo otáčet a oči si přivykly šeru
předsíně.

Vstal, otevřel pojistkovou skříňku a nahmatal bakelitové hřebítky
jističů. Byly v pořádku, žádný nečouhal.

Zase vypnuli elektriku, pomyslel si. Jak by ne. Praha je rozkopaná
vinou idiota starosty Koukala. Každou chvíli bagr přerve kabel a půl
města je bez proudu.

Zavolám Markétě a zeptám se jí, jestli to u nich svítí.

Třiadvacetiletá Markéta Panušková byla Honzova současná dívka.
Držel ji na dlouhém laně. Už s ní chodil déle než rok, jenže po
zkušenostech z manželství s Monikou se myšlenky sňatku bránil stej-
ně tvrdě jako koupi automobilu.

Markéta byla rozumná. Včas to pochopila a o žádné nátlaky v tom-
to směru se nepokoušela. Jiné holky se naštvaly, když zjistily, že jim
Honza nedovolí u něho přespát do rána a drží se hesla „bič a pryč“.

Byl v tom směru tak důsledný, že si vybíral řezivo v oblasti Letné
a Holešovic. Stromovka a Letenské sady na západě, ohbí Vltavy na
východě. To bylo jeho teritorium, kam ještě byl ochoten večer po
„pohlavních hodech“, jak tomu říkal, holky vozit taxíkem.

Markéta byla naprostou výjimkou, protože bydlela na sídlišti na
Spořilově. Vztah skončil málem dřív, než začal. Jo, ty bydlíš na Spo-
řilově, protáhl tehdy Honza obličej. Pochopila okamžitě, oč jde.
Mám auto, usmála se na něho a okamžitě byla „ruka v kalhotkách“.

Taková byla Markéta, věčná, soběstačná, cílevědomá. Podezíral ji
dokonce, že o závazky upřímně nestojí, že patří k tomu typu holek,
které berou vztahy po mužsku, chtějí se pobavit a zapíchat si a víc
nic, protože mají svoji práci, vydělávají prachy a sňatek a nedejbože

haranti by jim udělali škrť přes rozpočet. Takový postoj ho sice v nitru duše trochu šťval, bylo v něm dost mužské ješitnosti, jenže rozum u něho vždycky převládal a dokázal držet city a citečky pod pokličkou. Právě proto to s ním vydržel tak dlouho.

Sáhl na horní desku skříňky s nářadím a uchopil sluchátko bezdrátového telefonu panasonic, které tu leželo pěkně po ruce. Přístroj byl hluchý.

„Já pitomec,“ zabručel polohlasně.

Bezdrátové telefony jsou napájené přes trafo ze sítě. Jakmile Koukal vypne proud, jsou k ničemu.

Ve skříňce měl schovaný klasický telefon. Naštěstí ho nezahodil, když si koupil cordless. Ten je na elektrickém proudu nezávislý, napájí ho telefonní síť, takže funguje, i když proud vypadne. Ve skříňce byla tma, popadl tedy baterku, aby si dovnitř posvítil.

Baterka na tom byla stejně jako panasonic. Byla mrtvá.

„Jestli ten blbej telefon nebude taky fungovat, až ho najdu, vážně se naštvu,“ sdělil olpranu.

Po hmatu telefon našel, odnesl ho do vedlejší místnosti, odpojil kabel panasonicu ze zásuvky, zapnul klasickou teslu a přiložil sluchátko k uchu. Ticho, naprosté. Jako kdyby si přiložil k uchu borové poleno. Ze sluchátka nic nešumělo, nepraskalo, jako to bývá při poruchách sítě.

„Krucinál,“ komentoval. Zmocnil se ho neklid. Tohle by se kolu nemohlo stát, pomyslel si a málokdy měl takovou pravdu.

Proč se rozčiluješ, oslovil sám sebe. Protože blbec Koukal vyhodil pojistky v elektrárně a navíc odprásknul telefonní centrálu?

Bylo to divné. Honza Kryl býval vždycky klidšas. Věděl to o sobě a oceňoval to sám na sobě. Proč se teď chovám jako hysterka, jako Monika? divil se sám sobě.

Pomaličku otáčel hlavu k oknu. Uvědomil si, že se odtud ozývají nějaké divné zvuky.

1.5

Mláčení spratka Jindru Hřivnáče unavilo. Holka vypadala srandovně, jak byla uvázaná ke dřezu. V slabínách ho to nutkavě tlačilo. Mláčením holčičky se příjemně vzrušil a teď musel přetlak uvolnit.

Přiklekl ke své opilé ženě, převalil ji na záda a nedbaje ospalého mumlání jí roztáhl nohy. Kriticky pohlédl na buclaté pohlaví, řídce

porostlé štětinatými chlupy, a na modřiny, jež jí pokrývaly v takřka souvislé ploše vnitřní stranu stehen.

„Taky hnusná, ale aspoň nejí pochcaná jako ten smrad,“ řekl jí. Přilehl k ní a ulevil si. Potom mátožně vstal a všiml si, že se na něho děvčátko dívá. Ušetřil jí facku, pak prozkoumal několik láhví a objevil zbytek fernetu.

Doušek mu pozvedl náladu. Napadlo ho, že smrada potrestal už dost a mohl by ho od dřezu odvázat.

„Dobrý, dobrý,“ řekl. Nohy mu však podklesly a on se svalil na matrace vedle ženy, která hlučně chrápala ležíc na zádech s nohama rozhozenýma od sebe.

„Uhni, svině,“ kopl ji a usnul.

Probudilo ho drsné lomcování za rameno.

Napadlo ho, že je to Růža, jenže hned si uvědomil, že žena dál spí vedle něho, jen se převalila na bok.

Otočil se a spatřil nad sebou Pištu.

„Vstávej, táto, vole, kurva,“ budil ho Pišta. „Tam venku, kurva, pojď a nechrápej!“

Pišta byl feťák, který bejval o patro výš, stálice z měňavé party narkomanů, kteří se tu střídali. Bůhví proč si Jindru zvolil za zástupného otce.

Hlavu měl už vypatlanou a aida mu stříkala z očí. Jindra ho měl rád. Jak by ne, když mu říkal táto? Škoda, že jeho vlastní děti se mu takhle pěkně nepovedly!

Pišta nebyl nikdy na řeči. Narkotika mu už ochromila značnou část mozku a mluvení mu nešlo už tak pěkně jako dřív. Ted' měl něco naléhavého na srdci.

Hubený chlápek v řídké nylonové bundě Jindru vyburcoval, donutil ho natáhnout si kalhoty a vlekl ho ven. Jindra se chabě bránil a naznačil, že by snad měli tu malou krysu odvázat od dřezu, ona začíná už modrat v ksichtě, svině, jenže venku se dělo něco důležitého, co nesneslo odklad.

Proklouzli úzkou uličkou mezi polorozbořenými domy Budánek. Cestou je předběhla cikánská rodina Růžičků, otec s kloboukem na hlavě a nezjistitelný počet dětí. Zanadávali si a po chvilce se ocitli na Plzeňské třídě, jedné z nejvýznamnějších výpadovek hlavního města.

To, co spatřili, bylo vskutku tak úžasné, že výmluvnost na chvíli ztratil i Jindra Hřivnáč.

1.6

Honza Kryl otevřel okno a vyklonil se ven.

Bubenská třída je jedna z nejdůležitějších dopravních tepen od té doby, kdy na nábreží byla ukončena centrální pražská magistrála, navazující na dálnici D1 směrem na Brno a dál na Bratislavu a Vídeň, potažmo severním směrem na Olomouc, Ostravu a Krakov.

Inteligentní idioti, kteří setrvávají ve správě hlavního města nezávisle na vládnoucím režimu, dopustili, aby tento dopravní tah byl utnut a přerušen a rozveden buď vpravo na holešovické nábreží, nebo rovně, Bubenskou třídou přes železniční šraňky a improvizovanou železnou lávku do labyrintu uliček.

Takto to funguje třetí desítku let, jistě z dobrých důvodů, protože každý sebevětší nesmysl a do očí bijící hovadina má logické příčiny, které inteligentní idioti dovedou vždycky tak pěkně vysvětlit.

Dopravní systém v blázinci v Bohnicích je organizován lépe.

Honza byl zvyklý na ocelovou lavinu automobilů, sunoucích se od časného rána do pozdního večera ulicí zamořenou výfukovými plyny jako plynová komora v Treblince.

Ted' automobily stály.

Nejdříve ho napadlo, že někde vpředu došlo k havárii. Vzápětí hypotézu zavrhl. Zácpy jsou tu na denním pořádku, zpravidla v jednom směru, od mostu nebo k mostu. Tentokrát stojí oba směry. A co víc!

Auta mají zhasnuté motory.

Řidiči otvírali dveře vozů a vystupovali. Někteří odklápěli kapoty a nahlíželi dovnitř, nebo oslovovali jiné řidiče, něco jim povídali a rozkládali rukama.

To není možný, napadlo Honzu Kryla. U mě zhaslo světlo, přestala fungovat baterka a telefon je hluchej. Dejme tomu, že je to hodně pitomá náhoda. Jenže aby se v jednu jedinou chvíli zastavily všechny motory všech aut jedoucích po Bubenské ulici, to už je moc velká náhoda!

Podíval se na hodinky, quartzové seiko. Hodinky ukazovaly minutu po čtvrt na čtyři. A vteřinová ručička jim nešla.

1.7

Pražský primátor Jan Koukal seděl u svého psacího stolu a s nechutí se díval na připravenou hromadu materiálů pro schůzi vedení Občanské demokratické strany.

Připadaly mu trochu jako čtení problémů z jiného světa. Nehodlal je ani otevřít. Musel se denně zabývat problémy, o kterých se nedalo přednášet na konferencích v Davosu či Harvardově univerzitě. Hesla o liberalismu a individuální odpovědnosti svobodného jedince podle jeho názoru spíše lidi dráždila, než inspirovala, a podle toho taky dopadly volby v šestadevadesátém.

Zemanova rétorika měla odezvu v masách lidí nespokojených s drahotou, s pocitem bezmoci vůči aroganci byrokratického aparátu státní správy. Lidé mají starosti s bydlením a vysokou cenou potravin, dráždí je dopravní chaos a neopadávající vlna kriminality v nich vyvolává xenofobní nálady. Zeman všech těchto nálad využívá a v posledních volbách jak se patří bodoval. Výsledek? Nestabilita a mimořádné volby. Zeman je nejspíš vyhraje. Klausovo vedení strany je nepoučitelné.

Materiál, který Koukal právě studoval, podle jeho názoru pozici strany spíš dál oslabí, než aby jí pomohl. Vtom mu zhasla lampa na psacím stole a současně zhasla lampa na stropě kanceláře.

To je právě ono, pomyslel si Koukal. Zase výpadek proudu! Taková banalita dovede lidi pořádně naštvat. Podíval se na hodinky. Čtvrt na čtyři, ta nejhorší možná chvíle! Je pátek, sluníčko už tři dny pěkně svítí a lidi se těší na první opravdu jarní víkend. Záleží na tom, jak velký je to výpadek. Jestli zasáhl i tramvajovou síť, nastane několika-hodinová dopravní kalamita.

Zvedl telefon, aby zavolal tajemníka. Telefon byl však hluchý. Pak si uvědomil, že tu ještě něco nehraje: znovu se podíval na hodinky a přesvědčil se, že se jim zastavila vteřinová ručička.

Rozmrzele zavěsil sluchátko, vstal a vyšel do sekretariátu.

„Paní Balbínová, zjistěte mi, co se stalo,“ řekl sekretářce. Ta se skláněla nad notebookem na svém psacím stole.

„Přestal fungovat i notebook,“ řekla. Všiml si, že sluchátko jejího telefonu leží na desce stolu. Už se zřejmě pokoušela někomu zavolat.

„Je pátek,“ řekl. „Nešťastný den. Kdyby bylo třináctého, možná by přestala téct i voda.“

Hraným úsměvem se pokusila odměnit pokus o vtip.

„Notebook by měl fungovat,“ řekla. „Je v něm akumulátor.“

Měl by fungovat, ta ženská má pravdu. Telefon by měl fungovat a hodinky taky. Co se to sakra děje? Stalo se něco, co fyzikálně není prostě možné. Poplašené zvonky mu začaly zvonit v hlavě. Vzpomněl

si na epizodu ze studené války, kdy Rusové objevili způsob, jak ochromit silnou radiací energetické a spojové systémy protivníka. Co znamenalo to nepochopitelné selhání elektřiny? Je to důsledek zásahu nějaké zbraně?

„Notebook vám teď není nic platný,“ řekl a nervozita mu prosákla do hlasu. „Zavolejte inženýra Naskeho,“ dodal a vrátil se do pracovny. Dveře za sebou zavřel zbytečně hlučně. Přešel přes místnost a přistoupil k oknu. Venku stála auta. Řidiči z nich vystupovali a o něčem se dohadovali. Havárie? Ne, auta se vzájemně nedotýkala, jenom stála nějak divně, na místech, kde auta nikdy nestojí.

Někdo zaklepal na dveře.

„Vstupte!“ řekl primátor.

Vešel inženýr Naske.

„Přestala fungovat elektřika,“ hlásil šéf technické správy. Pokývl směrem k oknu. „Přestaly pracovat motory automobilů. Vypadly telefony a nouzové osvětlení.“

Koukal nemusel mít vzdělání z matematicko-fyzikální fakulty, aby věděl, že to, čeho je svědkem, je fyzikálně nemožné. Jenže dnes už byla kariéra fyzika dávno utopená v minulosti. Je primátorem velkého města. O příčinách budou mudrovat jiní. On musí jednat.

Zamířil ke dveřím. S Naskem v patách vyšel na chodbu. Byla plná lidí. Převládalo tu rozčilené ženské štěbetání, spíš kdákání. Zaslechl úryvek věty o lidech ve výtahu. Jak jinak, při výpadku elektřiky vždycy někdo uvízne ve výtahu. A potom v Blesku budou vtipy toho typu, jako že technici vyprošťovali muže a ženy z výtahu a ptali se: „Jsou tu nějaké děti?“

„Ne,“ zní odpověď. „Sotva jsme se stačili seznámit.“

Primátor zamířil schodištěm dolů. Padla na něho tíseň. Měl pocit, že se budova na něho může každou chvilku zřítit. Ve vrátnici potkal svého řidiče pana Pulkrábka.

„Je to divný, pane primátore,“ hlásil řidič. „Šťáva vyschla.“

Primátor jen zavrčel.

Vyšli před budovu. Vrátný tam rozmlouval s nějakými muži, mezi nimiž stáli i strážníci přidělení k ochraně radnice.

„Všem najednou se to stalo! Zhasly motory, všem naráz.“

Na Mariánském náměstí byla slyšet jen ozvěna vzdálených lidských hlasů, ze zvukového pozadí zmizel obvyklý hukot automobilových motorů.

Primátor se rozhlédl a spatřil messengera na kole, který se proplétal mezi auty nešikovně rozesetými po vozovce. Mladík ho zahlédl a poznal. Prudce zabrzdil, až přivedl lehký stroj do smyku, znovu zabral a přistál prvnímu muži města před špičkami.

„Co se děje?“ pravil primátor přísně.

„Všechno stojí, pane Koukal,“ hlásil cyklista poněkud rozjařeně. „Všechny auta. Všude!“

„A co tramvaje?“

„Beru to Starým Městem... Tramvaje jsem neviděl.“

„Jeďte se podívat na nábřeží.“

„Jenže já vezu obálku do Senovážný...“ zaprotestoval messenger.

„Berte to jako příkaz!“ houkl na něho primátor.

Messenger chvíli přemýšlel. Obálku dovezeš za každou cenu a v nejkratší možné době, to je základ jeho víry. A pracuje pro soukromou firmu. Někakej primátor mu může bejt ukradenej. Patřil už ke generaci, která sice sdílí nedůvěru, ba nenávisť k úředníkům s generacemi staršími, jenže už vyrostl ve svobodném prostředí a nebojí se jich.

„Nejdou telefony,“ řekl Naske messengerovi naléhavě. „Potřebujeme informace.“

„Dobře,“ řekl messenger. To byla jiná řeč!

Vzápětí kličkoval mezi stojícími vozy do Platněřské ulice.

„Ještě štěstí, že se to nestalo v noci,“ podotkl Naske.

„No ano, štěstí,“ přikývl Koukal. Tak je to vždycky, uvažoval. Jakmile je malér, lidi se utěšují, že mohli dopadnout hůř.

Co dál? Jestliže nastal absolutní výpadek proudu – odmítal o té anomálii uvažovat jinak než jako o výpadku – doslova tisíce lidí jsou v nebezpečí života, a jistě už teď jsou stovky mrtvých a raněných. Je třeba zorganizovat lékařskou pomoc.

Co dál? Bezpečnost města. Zásobování. A to vše bez pomoci telefonu.

Z úvah ho vyrušil křik. Zběsilou rychlostí sem běžel hlouček lidí. V čele mladík v opraných džínách a červené nepromokavé bundě, těsně za ním chlápek v modrém pracovním plášti s rukama přitištěnými k hrudi, následovaný skupinkou zřejmě rozjařených mláďenců. Jeden ze strážníků vyběhl mladíkovi vstříc a nacvičeným hmatem ho strhl k zemi. Mládenec rozhodil ruce a po vozovce se rozsypaly bankovky.

„Kradl u Rotta,“ neslo se davem, který se okamžitě za ležícím uprchlíkem uzavřel. „Zhaslo tam světlo a on v tu chvíli hrábnul do pokladny!“

„Pane primátore!“ uslyšel Koukal za sebou mladý udýchaný hlas. Otočil se. Messenger tu byl zpátky, pobledlý v obličeji. „Je to... strašný.“

„Tramvaje nejedou?“

„Nabouraly se!“

Primátorovi se kupodivu na okamžik ulevilo. Zdálo se mu, že toto je vysvětlení výpadku proudu. Havárie tramvaje s následným výpadkem proudu, ano, tak to bylo...

Nesmysl... Racionálně uvažující část jeho osobnosti okřikla človíčka, který dříme v každém z nás, tu úpěnlivou bytost, která sahá po stéblu naděje, když se topí. Havárie není příčina, to je následek. Chlapec pokračoval ve výkladu: „U Karlova mostu je to děsný... Tramvaje tam najely do aut... Jsou tam mrtví, jedno auto hoří...“

Zajištění ochrany pořádku a lékařská pomoc, pomyslí si. Mimořádný stav... jako při zemětřesení. Ano, budu postupovat jako při živelné pohromě.

„Jedna tramvaj se zaklínila do průjezdu u Karlových lázní, další na ni najela. A když jsem jel zpátky, viděl jsem další nabouranou tramvaj na Palachově náměstí!“

Primátor chvilku přemýšlel. Telefony nefungují. Nejdřív musím mít spojení.

„Poslyš, chlapče. Jak se jmenuješ?“

„Říha Viktor,“ řekl messenger.

„Ted' se sebereš a doručíš svou obálku. Říkal jsi, že do Senovážné ulice?“

„Ano, pane primátore.“ Ted' už byl ochoten komunikovat.

„Dobře. Pojedeš do Senovážné, doručíš obálku a pak se vrátíš sem. Budeš dnes jezdit pro radnici.“

„Zaplatíte to, pane?“ řekl chlapec spěšně.

„Vystavím ti písemnou objednávku,“ ušklíbl se primátor nad projevem důvěry ve správu města. „Ze Senovážné pojedeš na náměstí Republiky, po Revoluční na nábreží a pak sem. Podáš mi situační zprávu. Jakmile potkáš další messengery, všechny pošleš sem. Rozumíš?“

„Ano, pane primátore.“

„Tak jed', chlapče,“ pleskl primátor chlapce po zádech a ten, opět zrudlý v tváři, vyrazil.

Obrátil se k Naskemu. Ten stál a díval se na nebe. Primátor měl pocit, že mu v žilách koluje tekuté olovo. Pochopil, proč se tam Naske dívá. „Taky mě to napadlo, pane inženýre. Takhle nějak může začít třetí světová válka.“

1.8

Plzeňská třída byla ve čtvrt na čtyři plná automobilů, směřujících k rekreačním oblastem na západ od hlavního města. Oba pruhy směrem z města byly plné stojících vozů. V některých byl jen řidič, který uprchl z práce a spěchal za rodinou, v jiných trnula natěšená rodinka, které se exodus z práce už povedl dřív.

Jakmile Jindra Hřivnáč s Pištou doběhli na náměstíčko Zámečnice, spatřili tramvaj plnou lidí, která se velkou rychlostí řítíla od Motola dolů. Tramvaje do typu T3, to jsou ty, co jich jezdí nejvíc, mají několik brzdových systémů. Jeden z nich je mechanický – brzdové čelisti jsou silnými pružinami tlačeny na kotouč u elektromotoru, a tak je tramvaj zabrzděna. Pro uvolnění této brzdy je potřeba elektřiny, která elektromagnetem působí proti pružinám. Bez elektřiny je tedy zabrzděno. Brzdu lze vyřadit ručně, když je potřeba mrtvou tramvaj táhnout či tlačit. Jenže se nepočítalo s tím, že by takhle brzda měla brzdit v plné rychlosti obsazenou tramvaj při jízdě z kopce. Tato mechanická brzda nastupuje až při malé rychlosti pro úplné zastavení, kdy již motory vyrábí málo elektřiny. Plnou, rychle jedoucí tramvaj nezastaví. A tak měli Jindra Hřivnáč s Pištou na co se dívat.

Z opačné strany od celnice slyšeli křik. Když se podívali tím směrem, uviděli změt pestře pomalovaných tramvajových vozů. Dvě nebo možná tři soupravy už havarovaly a teď se k nim blížila další. Tramvaj byla pomalovaná reklamou na lentilky, žlutá s veselými červenými a modrými kotoučky, SMLSNI SI, SMLSNI, za okny černo lidí, za předním sklem bledá skvrna řidičova obličej.

To hovado nebrzdí, napadlo Jindru Hřivnáče, to bude šleha, až praskne do těch vymetenejch vozů, u celnice křičela nějaká ženská a to už tramvaj dopadla do havarovaných vozů jako ocelová pěst. Náraz byl tak strašný, že zadní vůz opustil koleje a řítí se bokem po vozovce, která byla už zametená vozem, jehož před chvilkou potkal stejný osud.

„To je prdel,“ řekl užaslý Jindra Hřivnáč Pištovi.

„Hele,“ ukázal Pišta. Od Motola přijížděla další souprava.

„Co to má bejt? To se všichni posrali?“

„Všechno se posralo,“ řekl Pišta věčně.

„Dem se číhnout,“ řekl Jindra Hřivnáč.

Vzduch vibroval jekotem k smrti vyděšených lidí. Tramvaj přijíždějící od Motola jela ještě rychleji než ta předešlá. Zdálo se však, že je prázdná, cestující z ní zřejmě stačili někde nahoře u vozovny vyskákat. Teprve když se přiblížila, všimli si, že v ní zůstalo sedět několik lidí.

Byla bílá, pomalovaná reklamou na cigarety. Kouření škodí zdraví, pomyslel si Jindra vtipně a další ohlušující rána na okamžik přerušila křik. Nad celnicí se navršila barikáda tramvajů, blokující vjezd do Vrchlického ulice. Když přišli k barikádě blíž, viděli, že se neskládá jen z tramvajových vozů. Do změti byly vklíněné osobní vozy, jež zachytil smrtící náraz prvních souprav.

Jak se s Pištou blížil k místu katastrofy, zmocňovalo se Jindry rozjaření, ne nepodobné sexuálnímu vzrušení. Ta malá pochcaná štěnice ho ráno pořádně nadzvedla a číslo s Růžou stálo taky za hovno, ležela při tom jak píchnutá svině, kráva jedna ožralá.

Nechápal, co se vlastně přesně děje, zato cítil, že to, čeho je svědkem, se nepodobá ničemu, co zatím zažil.

Všichni lidi kolem, co si normálně vozej prdele ve svých kárách a válej se po kancelářích a hovno tam dělaj a na slušný lidi se vošklíbaj, ty všichni jsou nějak v prdeli. Jak to říkal Pišta? Všechno se posralo. To řekl fakt dobře.

Všechno se posralo, a protože všechno stojí za hovno, je dobře, že se to posralo, protože slušnej člověk, jako je on, Jindra Hřivnáč, z toho může mít jenom výhodu.

Nespěchali, šli volně, s rukama v kapsách, jako na nedělní vycházce. Všimli si, že okny mrtvých vozů na ně hledí vyděšené oči.

Všechno se posralo a co hlavního, všichni se posrali. To bylo druhé důležité poznání, k němuž Jindra Hřivnáč dospěl. Nedovedl by to vyjádřit slovy. Měl ho však v sobě, to poznání, a hrálo ho líp než fernet.

Udělal výhružné gesto vůči lesklým oknům naleštěného bavoráku. Chlápek s paničkou vpředu, holka s chlupatým psem vzadu. Všichni sebou leknutím trhli nazad, byli nervózní, div z toho nechali, to Jindra viděl úplně jasně.

Jsou fakt posraný, jávalo Jindrovi srdce v hrudi.

Ušli dalších dvacet metrů a spatřili hlouček. Obklopoval zmrtvělý policejní vůz, v němž seděli dva muži v uniformách.

„Tak dělejte něco!“ křičel na policisty brunátný chlap v kožené bundě.

„Jsou tam mrtví!“ přizvukovala mu ženská ve vyrudlém jarním kabátě.

Policajti měli zatažená okna. Jindra se prodral davem až k vozu. Šlo to snadno, tělesný pach mu pomáhal zjednat si uličku.

„Nemáme spojení!“ křičel policista sedící vedle řidiče.

V ruce držel sluchátko vysílačky a točil bakelitovým knoflíkem.

„Voni nemaj spojení,“ řekl Jindra Pištovi, který se mu tiskl k zadům a ohlížel se po lidech. „Bez spojení není velení. A navopak.“

„Pod', pudeme pryč,“ huhlal Pišta. „Na poliše se vyser. Jsou to kurvy.“

„Jsou posraný,“ sdělil mu Jindra svůj poznatek. „Vidíš, jak jsou posraný?“

„Hele, vole, já jsem v podmínce a seru na ně. Ty si dej bacha. Jsi venku na aminu, když tě chytnou, všechno ti sečtou!“

„Hovno. Ukážu ti, jak jsou posraný,“ řekl Jindra.

Hmátl po klice vozu. Policista rychle sáhl po jisticím kolíku zámku. Jindra se tomu dětsky bázlivému gestu zasmál. Přesvědčilo ho, že má pravdu. Jsou posraný! Otevřel dveře a ohnal se po policistovi. Chytil ho za límec a vytáhl ho ven. Muž za volantem začal nervózně odepínat pouzdro se služební zbraní.

„Ty mě chceš nasrat, vole,“ konstatoval Jindra. Odhodil policistu, kterého vytáhl z vozu, Pištovi do náruče a vrhl se po hlavě dovnitř vozu, rukou se zařátou pěstí napřed. Pěst zasáhla řidiče do obličeje. Z roztříštěného nosu vytryskla krev. Muž narazil temenem o sklo a rozbil je.

Jindra se vysoukal ven, otočil se k policistovi hrůzou ochromenému natolik, že by se asi sesul na chodník, kdyby ho rozpačitý Pišta nedržel, vytáhl mu z pouzdra pistoli a udeřil ho hlavní do tváře.

„Jsou posraný,“ otočil se k Pištovi. „A tím pádem jsou v prdeli.“

Pišta pomohl poraněnému policistovi nastoupit do vozu v pevné víře, že to bude polehčující okolnost, až sem přijedou jiní policisté, možná dokonce čerti z Urny, a začnou to tu bílit. Jindra je blázen, úplnej blázen, cvaklo mu v kouli a já byl vůl, že jsem ho budil, že jsem ho sem tahal!

To už Jindra kráčel dál po chodníku volným prostorem, uličkou, kterou před ním vytvářeli vyděšení ustupující lidé. Ohlédl se po Pištovi.

„Pod', vole.“

Nechápal, jak může být Pišta tak blbej, že neví, o co jde. Posralo se to a pánem teď bude ten, kdo není sráč.

Zastavil se u velikého třílitrového mercedesu. Seděl v něm otulý mladý muž ve tmavém vlněném obleku, čtyři knoflíčky na rukávech, jasně červenou hedvábnou kravatu s Mickey Mousem. Jindra otevřel dveře a houkl dovnitř: „Šrajtofli. Dělej.“

Majitel mercedesu poslechl. Udělal to, co mu nařídil muž, který není sráč.

1.9

Honza Kryl se oblékl do cyklistické kombinézy, snesl kolo dolů a vyrazil Bubenskou třídou podél řady stojících automobilů přes lávku nad kolejemi, až dojel na Plynární.

Chvilku zaváhal, jestli by se přece jenom neměl vypravit za Markétou, aby se přesvědčil, že je s ní všechno ou kejš.

Pracovala v cestovní kanceláři Easy Travel v ulici Nekázanka, spojující Příkopy s Jindřišskou, tedy opačným směrem, než kam měl namířeno. Nesmím ji hejčkat, rozhodl se. Ještě by si řekla, že jsem měkkej, a kdo ví, co by se jí vylíhlo v hlavě.

Zatím nebuzeruje, protože ví, že bych se nenechal. Udělej ženský dobře a začne ti skákat po hlavě, připomněl si pradávnu mužskou zkušenost. Nesvítí elektrika, nefunguje telefon a něco se stalo s autákama. No a co má být? Do zítřka se to nějak opraví.

Byl s ní domluvený, že odpoledne, až se vyspí po noční, spolu někam vyrazí a koupí si flašku a zalezou k němu do pelíšku a budou si dávat do nosu. Honza možná udělá výjimku a nechá ji přespat až do rána, pro jedenkrát, při sobotě.

Zamířil Bubenskou směrem od Vltavy. Hodlal přejet Trojský most a vystoupat do kobyliškého kopce až nahoru, kde měla firma Teston svoje sídlo. Když dojel na Plynární, změnil plány. Na křižovatce Plynární s Argentsinskou se nabourala tramvaj číslo 12 do autobusu.

Honza nebyl žádná měkkota, jeden čas pracoval jako saniťák u úrazovky, ale něco takového, co tu spatřil, ještě nikdy neviděl.

Na místě havárie nebyli ani policisté, ani záchranka. Dokonce ani

obvyklý dav čumilů nebyl tentokrát přítomen, jen se tu a tam černal opodál hlouček reptajících lidí. Zato se sem stáhli bezdomovci, obvykle zalezlí v opuštěných budovách dole při řece, a bezostyšně, nikým nerušení, okrádali oběti neštěstí.

Honza si všiml, že na chodníku před autobazarem leží lidská těla, bez ladu a skladu poházená, jako když dítě vysype krabici s plyšovými medvídky. Nejdříve ho napadlo, že to jsou oběti, které někdo vytáhl z trosek tramvaje a autobusu. Pak si uvědomil, že to jsou lidé zbití do bezvědomí. Zřejmě se provinili námitkami proti počínání lůzy a doplatili na ně.

Znovu si vzpomněl na Markétu. V cestovce má dneska odpolední. Fiata uno má zaparkovaného v Nekázance, na to je šikovná, vždycky si dovedla obstarat parkovací karty a nezaplatila za ně ani korunu. Fiatka je jí teď platná jako plešatýmu hřeben. Jak se dostane pěšky z Nekázanky přes celou Prahu na Spořilov? Než tam dojde, bude tma.

Představoval si ji, jak cape celá utrmácená přes kopec Bohdalec. Není to tam sice už dávno tak divoké jako za starých časů, do bezpečné zóny to tam však má daleko.

Díval se na rabující pakáž a na zbité lidi na chodníku tak dlouho, až si ho všimli dva somráci, začali na něho hulákat a rozběhli se k němu.

Otočil kolo a vyrazil tím směrem, odkud přijel, minul dům, v němž bydlel a brzy projel kolem Elektrických podniků.

Proč jsou tramvaje nabourané, uvažoval, když viděl další trosky na nábreží Kapitána Jaroše.

Přišel jen na jedno možné vysvětlení. Zdráhal se mu uvěřit, protože mu připadalo šílené. Nevypadla zřejmě jenom trakce, přestaly fungovat všechny elektricky ovládané systémy souprav včetně brzd a mechanické nouzovky je nestačily ubrzdit!

Jak to asi vypadá v metru, blesklo mu hlavou a v žaludku se mu vznesl roj motýlů. Jestliže nevysvětlitelná porucha zasáhla i podzemní dráhu, v jedné vteřině nastala v tunelu tma, a pokud nenaskočilo nouzové osvětlení, o čemž nyní pochyboval, černotou se řítily neovladatelné soupravy. V tuhle dobu byly vlaky přeplněné, je pátek odpoledne.

Havarované tramvaje na nábreží a v Revoluční třídě naštěstí nepadly v plen spodině. Naopak, lidé projevíli solidaritu a osvědčili slušnost, kterou obvykle drží hodně hluboko pod pokličkou.

Na chodnících vznikaly malé polní lazarety, obvykle pod vedením

lékaře nebo nemocniční sestry. Na náměstí Republiky se Honza přesvědčil, že jeho obavy týkající se metra byly oprávněné, i když poněkud v jiném smyslu, než si představoval.

Metro není tramvaj, je to technicky vzato kus železnice přestěhovaný do podzemních tunelů. Jeho bezpečnost je jistěna i pneumatickými brzdami, které jsou na elektrině nezávislé. Jakmile došlo k výpadku, všechny vlaky tří tratí pražského metra se s brutální náhlostí zastavily.

V pátek odpoledne bylo metro pěkně narvané. Lidé na sebe popadali, v absolutní tmě, která nastala, po sobě začali šlapat. Celou věčnost to trvalo, než ti, kteří stačili zachovat chladnou hlavu, dokázali otevřít dveře. Ale i potom inferno pokračovalo, když vyděšené davy klopýtaly kluzkou tmou tunelů.

Zápalky a zapalovače brzy vyhořely, jediné uklouznutí stálo mnoho lidí život. Ke strašným střetům docházelo, když na sebe ve tmě narazila čela prchajících proudů – lidé byli dezorientovaní a nevěděli, zda mají postupovat dopředu nebo dozadu.

Největší naději na to, že vyvážnou bez úhony, měli ti, kteří prostě zůstali sedět ve vagonech a počkali, až panika opadne. Málokdo ale na to měl dost pevné nervy.

Dav vroubil vchodová schodiště stanice. Někteří jenom přihlíželi, jiní pomáhali špinavým a zkrvaveným nešťastníkům, kteří doslova vražednou tlačenicí v podzemí přežili a teď se snažili dostat se ven. Z podzemí se ozýval řev těch, kteří měli méně štěstí.

Se srdcem rozbušeným námahou i prožitými hrůzami vřít se Honza do Nekázanky a zastavil až u vchodu do kanceláře Easy Travel, ozdobené plakáty, slibujícími nádherné léto v přímořských sardinskárnách Středozemí.

Na dveřích visela ručně psaná cedulka ZA ÚČELEM VÝPADKU PROUDU ZAVŘENO. Honza zaváhal, uslyšel však zevnitř nějaké zvuky a vzal za kliku. Bylo odemčeno.

Když vešel, uvítal ho smích a tvář mu pohladila vůně kávy. Markéta tam seděla se svou kolegyní Veronikou Bursíkovou a pomenší tmavovláskou, kterou tu Honza už několikrát viděl, a jak se rozpomínal, byla to Gábina, mladší sestra Veroniky.

„A potom si stáhnul fusekle a pověsil je na větev toho křoví co tam bylo a já pála co děláš a on pál já mám rád pořádek a já pála nejsi vada dyť šukáme v lese a on pál,“ říkala Gábina. Markéta s Ve-

ronikou se řezaly smíchem a Honza si uvědomil, že vůni kávy doprovází sladké aroma rumu.

„Fusekle na křoví, to je dobrý,“ chechtala se Veronika. „Ahojka, Honzánku, ty si taky věšš v lese fusekle na křoví, když si tam s Markétou dáváte do nosu?“

„Ty jsi úplně pitomá, nech toho, Veroniko,“ chechtala se Markéta. Obrátila se k Honzovi. „My tu máme dámskou jízdu! Zhasla elektrika a zákazníci přestali chodit, víš? Normálně tu máme pěkný cvrkot, hlavní sezona je už pomalu na krku. Jak to, že nejsi na noční?“

„Elektrika zhasla v celý Praze,“ řekl.

„No, to je průser,“ řekla Veronika vesele. „Tak proto kunčofti nechoděj!“

Už nikdy nebudou chodit, napadlo Honzu Kryla. Později si uvědomoval, že tohle byl první okamžik, kdy mu to došlo. Zatím se pohyboval na surfovém prkně poznání po hřebenu řítící se vlny bezprostředních vjemů.

V domáckém prostředí cestovní kanceláře, kde si tři holky vykládaly o mužských, napětí polevilo a jemu došlo, že to, co se děje venku, není jen nejhorší verze čehosi, co už někdy před tím viděl. Je to něco nového, co se ještě nikdy před tím nestalo a co bude mít následky navždycky.

„Koukejte na něho,“ říkala Veroničina sestra Gábina. „Čumí jako vyoraná myš.“

„Venku,“ začal Honza. Co jim má říct? Co vlastně ví o tom, že se děje venku? „V metru se nabouraly vlaky.“

„To je furt,“ řekla Veronika. „Tuhle jsem se musela táhnout až nahoru k Muzeu na céčko, protože na Můstku nějaký vůl spadnul do kolejiště a béčko zastavili na hodinu. Byl to prej nějaký blbej Němec. Vožralej jako bomba. Chlastaj u nás jako prasata. I to naše drahý pivo je pro ně pořád ještě laciný.“

Honza ji poslouchal na půl ucha. Jak to, že si uvařily kafe, napadlo ho. V haldě beznaděje zadoutnala jiskřička naděje. Třeba jsem opravdu panikář a vůl.

V koutě stál velký přístroj na espresso moulinex. Děvčata se přestala smát, když k přístroji vykročil, pomalu, skoro až bázně, a užasle ho pozorovala, jak k němu vztahuje ruku, jako by to byla posvátná soška a on chtěl dotykem získat vykoupení. Dotkl se ho. Přístroj byl studený.

„Kde vaříte kafe,“ zeptal se chraptivě. Zklamání uhasilo jeho naději s náhlou brutalitou.

„Máme plynovou bombu, normálka propík bupík,“ řekla Veronika. „Jsme přece cestovka!“

Tak je to tedy. Dobře. Musí jim vysvětlit, o co vlastně jde.

„Nejezděj ani auta,“ řekl. „Takže jsem si říkal, Markéto, že bys měla přespát u mě. Na Spořilov se budeš těžko dostávat.“

Markéta se podívala na Veroniku.

„No teda, já čumím!“

Veronika vyprskla. Honza se naježil. Pochopil, že si Markéta s Veronikou o jeho zásadách vyprávěly. O čem ještě? Jak to spolu nahoře na palandě dělají? Jaké má při milování návyky a libůstky? A srovnává ho Markéta s jinými milenci, které měla před ním? Ptal se jí na ně. Tvrdila, že jich měla osm. To je normální písnička. Většina holek, pokud je přiměl k hovoru na toto téma, se držela počtu osm. Míla Herwig, Honzův kolega z práce, myslitel celého týmu, to rozumně vysvětlil.

„To máš tak,“ tvrdil Herwig. „Taková holka uvažuje logicky. Panna není, to tvrdit nemůže. Má zkušenosti, ví jak na to a je jasný, že musela mít před tebou už pár mužskejch. Takže kolik? Deset, to už je dvouciferný číslo a mohl by sis o ní myslet, že je kurva. Devět je nepravděpodobný, mystický číslo. Zrovna tak sedm, to je číslo, na který je kde kdo pověřivej. Kdyby řekla šest, byl bys sedmej a jsme zase u tý sedmičky. Pět, to je na půl cestě mezi jedním a deseti a to je taky nápadně symetrický. No a míň než pět je nepravděpodobný, vzhledem k věku a jejím zkušenostem. Nejprůhodnější je osm. Je to dost vysoký počet, aby se při něm daly získat zkušenosti, jenže to není skandálně vysoký počet.“

„Ty se vyznáš v holkách?“ ptal se ho tenkrát Honza.

„To ne,“ přiznal Herwig. „Zato v matematice jo.“

Veronika se smála a její ségra taky.

„Nechte toho,“ řekla jim Markéta přísně.

„Proč myslíš, že mi nejede auto?“

„Žádný nejezdí.“

„Já ho mám v pořádku. Stará se mi o něj táta!“

„Pojď se podívat,“ řekl Honza.

Vyšli ven a zamířili k postaršímu, zato pěkně naleštěnému fiátku. Markéta odemkla a sedla za volant.

To by byla sranda, kdyby jí naskočil, řekl si Honza a rozhlédl se kolem. V Nekázance to však vypadalo stejně jako všude jinde, řada aut ve vozovce a postávající řidiči. Jistě už měli za sebou fázi otevírání kapot a zkoumání akumulátoru.

Dívka otočila klíčkem.

„Nic,“ řekla udiveně. „Ani ručičky na budíkách se nepohnuly, kontrolky nesvítěj, nic.“

„Tak vidíš,“ řekl. Ulevilo se mu. Kdyby motor naskočil, vypadal by jako pitomec.

Markéta vystoupila z auta, zamkla a vešla za Honzou do kanceláře.

„Co to má být?“ ptala se.

„Holky, venku je to vážný,“ začal Honza.

Veronika ho přerušila. „S tebou je prdlajs zábava. Jestlis přišel prudit, tak si sedni a dej si čistej rum a zkus nás dohonit. My si tu děláme při pátku bene, chápeš?“ Přistoupila k němu a objala ho kolem krku. Táhnul z ní rum. „Neblbni, Honzo, sedni si a dej si s náma.“

Vyvinul se jí z objetí a podíval se na Markétu, jestli nežárlí.

Spíš byla zmatená a rozpačitá. Honza se ještě nikdy takhle nechoval.

„Jede ti auto?“ ptala se Gábina.

„No nejede,“ řekla Markéta.

„To je prima! Tak ho tady necháš a můžem se pořádně namazat. Auta jsou blbost.“

„Nejde jenom o auta. Jde o elektriku,“ řekl Honza. „Přestala fungovat.“

„To víme.“

„Jenže přestala fungovat úplně. Nic nefunguje. Ani digitální hodinky.“

„Tobě zkazily náladu jedny blbý digi? To mě podržte! Víš co? Tady máš nový,“ sáhla Veronika pod pult. „To jsou reklamní. Vem si je a už nebreč.“

Podíval se na displej laciných digitálních hodinek. Byly mrtvé.

„Nejdou,“ řekl věčně.

„Co bys chtěl od hodinek, co jsou zadarmo!“ chechtala se Gábina.

„Ještě aby šly!“

„To máš pravdu, Gábi,“ ječela rozjetá Veronika. „Ty chlapi by už nevěděli, co chtějí! Sundavaj si fusekle v lese ve křoví, a když jde o hodinky, tak chtěj, aby šly a ještě aby byly s vodotryskem!“

„Je v nich baterie,“ pokusil se jim vysvětlit, co ho na hodinkách zajímá a proč ho tolik zneklidňuje, že nejdou.

„Nefunguje ani...“

Do toho promluvila Markéta. „Jsi trapnej. Kaziš zábavu.“

Vybavil si v paměti výjev z křižovatky Plynární a Argentinské. Tlupa bezdomovců a somráků, okrádající raněné v tramvaji. Kousek odtud je Sherwood, park před Wilsonovým nádražím. Tam žije podobných existencí několik set. Až Markéta půjde pěšky domů, půjde přes park? To, co mu řekla, ho našťvalo. Ovládl se však. Ještě se jim pokusím vysvětlit, o co jde.

„Zkuste zapnout rádio.“

To už se smály.

Veronika sáhla líně po tranzistorovém přijímači, položeném na polici s barevnými prospekty Easy Travel.

„Nefunguje,“ řekla po chvilce marných pokusů.

„Tak vidíš,“ řekl Honza.

„Tuhle vypadla televize. Všechny tři programy.“

„Zkus krátké vlny. Střední vlny. Zkus něco chytit!“ naléhal Honza.

Veronika rozmrzele manipulovala s přístrojem.

„Nic?“ ptal se Honza.

Pokrčila rameny. Odložila přístroj na stůl. „Nepotřebujeme rádio. Vystačíme si samy. Byla tu fakt dobrá nálada, než jsi přišel.“ S výčitkou pohlédla na Markétu. Ten tvůj kořen je pěkná otrava, znamenal ten pohled. Markéta hněvivě šklubla rameny. Já za něj nemůžu, znamenalo to gesto. On už je takovej.

„Já vám povídám, že se stalo něco hrozného,“ řekl Honza. „Můžeme to všichni pořádně odskákat.“

„Já nejsem ani na elektriku, ani na baterky,“ pokusila se Gábina obnovit rozchechtanou náladu.

„Měly byste jít domů. Říkám ti, pojď ke mně.“

„Najednou smím přes noc?“ zeptala se jízlivě. „Vždycky jsi mě vystrnadil a vypíchal a teď mě zveš, protože praskly pojistky?“

„Opíchal a vypíchal,“ podotkla Gábina.

„Nepraskly pojistky,“ řekl Honza nešťastně. „Tohle je elektrická smrt.“

„Elektrická smrt! Ty jseš fakt vadnej!“ sekla po něm Markéta. Bylo vidět, že začíná být našťvaná. „Řeknu ti to na rovinu. Držel sis mě od těla. Mě to zprvu šťvalo, pak jsem si řekla, proč ne. Každý po svý

koleji. Pán chce svý pohodlí a mně to vyhovuje. Jenže já si taky ne-
nechám foukat do polívky!“

„Správně,“ řekla Gábina.

Nepleť se do toho,“ řekla jí Veronika.

„Kde ty bydlíš?“ ptal se Honza Veroniky.

„Bydlíme v Bohnicích. Chceš vědět, co si myslím? Ty tam patříš
taky.“

„Bohnice jsou odsud dobrejch patnáct, dvacet kiláků,“ řekl Honza
věčně. „Tři čtyři hodiny ostrý chůze.“ Taky přes křižovatku Plynární
a Argentinské, uvědomil si. „Když vypadnete hned, můžete to do tmy
stihnout.“

„Pěšky?“

„Nic nejezdí.“

„Vezmem si tágo,“ ozvala se Gábina.

„Auta taky nejezdí. Zeptejte se Markéty. Ani její fiat nejede!“

„Běž už do háje. Votravuješ!“

Jenže i Honza se už stačil naštvat. „Jste všechny tři blbý krávy.
Pochopte konečně, že nefunguje nic, co je na elektriku!“

„Auta jsou na benzín!“ vykvikla Gábina. „Kecáš.“

„Zapalování mají na elektriku,“ odpověděl jí netrpělivě. „A spous-
tu dalších věcí. Zvedni zadek a vylez ven a podívej se sama. Všechny
auta stojej!“

„Jak ses dostal sem ty?“

„Honza jezdí na kole,“ poznamenala Markéta ironicky. „Je nezá-
vislej, vid’? I na přírodních zákonech. Nenechá se buzerovat ničím
a nikým.“

„Přece neklekla elektrika všem autům v Praze,“ řekla Veronika.

„Jo. Přesně to se stalo,“ řekl Honza.

„Jen klid,“ řekla Markéta.

„Oni to do večera opravěj. Rumu a kafe máme dost. Vydržíme!“

„Nemyslím, že to opravěj,“ řekl Honza.

„Proč by neměli?“

„Protože nevědí, co mají opravit.“

„Jen klid, pane Důležitéj. Ona se na tu elektrickou smrt nějaká
medicína najde,“ řekla Honzovi Veronika.

„Chtěl jsem ti pomoci,“ řekl a díval se Markétě do očí.

Kdyby byli sami, nejspíš by ho objala. Jenže za zády jí prskala
smíchem Gábina a Veronika by pak měla řeči a vůbec...

„Dík,“ řekla lhostejně.

Otočil se a vyšel na chodník. Než zavřel dveře, slyšel smích. Zamířil k olpranu a odemkl ocelové lano, jímž ho připoutal k lampě. Já vůl, opakoval si. Já idiot! Já se jí snažím pomoci a ona si ze mě dělá srandu. Tak dobře. Šmytec. S tebou jsem skoncoval, děvenko. Já se ne-nechám buzerovat od nikoho. Vsedal na kolo, když uslyšel skřípnutí dveří. Markéta vyšla z kanceláře Easy Travel, přistoupila k němu a jemně ho popadla za paži. Nebyl to silný stisk, spíš pohlázení.

Kdyby mu to nepřipadalo trapné, vynadal by jí. Co si myslí? Že sebou nechá mlátit o zem? Je jako ten opičák z anekdoty, celej schvácenej po týdnu sňatku s žirafou, kdy mu říkala, dej mi hubičku, polib mi prdel, dej mi hubičku.

Věděl, jak to v takových chvílích bývá. Já něco řeknu, ona něco řekne a pink pong bude pokračovat a smíříme se, a to je strašně banální a v konečných důsledcích to vede k buzeraci.

Vyškl se. Markéta nechala ruku klesnout podél těla. Přišlo mu to líto. Otočil se k Markétě, aby přece jenom něco řekl. Spatřil ve dveřích Easy Travel Veroniku s tou roztlemenou Gábinou za zády.

„Nech ho, ať jede,“ řekla Veronika. „Ať jede třeba do prdele, blbeček.“

Díky, Veroniko, pomyslel si Honza, aniž se po ní ohlédl. Když vsedal do sedla kola, až užasl, jak snadné to všechno bylo. Cítil, že Markétu už nikdy neuvidí, a měl pocit, že z něho opadla hora jílu. Vyrázil. V hrdle měl stísňující hořký pocit. Projel Nekázankou kolem ochromených automobilů s řidiči, kteří se zaklapli uvnitř a závistivě se za ním dívali.

Na rohu se podíval k Prašné bráně. Před Slovanským domem se křečovitě zmítal temný dav. Uslyšel výkřiky a uvědomil si, že ti lidé po někom šlapou.

Polkl a zamířil na opačnou stranu, směrem k Můstku.

1.10

Přibližně ve stejnou dobu jako primátora Koukala napadlo i mnoho dalších lidí, že může jít o nasazení dosud neznámé zbraně cizí moci. Nechyběl mezi nimi ministr vnitra Jan Ruml a ministr obrany Petr Nečas.

Úvahy obou mužů se ubíraly přibližně stejným směrem, přesněji řečeno dvěma obdobnými směry.

Především, co se bude dít v nejbližších hodinách, eventuálně dnech a jak se za těchto nečekaných podmínek zhostit úkolů rezortu, to je zaměstnávalo nejvíc, přinejmenším navenek.

Jak se budou chovat podřízení, jakou míru loajality osvědčí, to bylo další patro starostí mužů, na jejichž bedrech ležela odpovědnost za bezpečnost země.

Nejbližšími spolupracovníky si byli jisti, zejména ministr Ruml. Na klíčová místa dosadil lidi, kteří nebyli buď vůbec, nebo jen bezvýznamně spjati s minulým režimem.

V horší situaci byl v tomto smyslu ministr obrany. Každý z vysokých vojenských funkcionářů měl za sebou léta služby v komunistické armádě. Pokud vskutku jde o nasazení neznámé zbraně, po němž bude následovat útok cizí mocnosti, záleží na tom, která mocnost to je.

V úvahu přirozeně přichází především Rusko, dědic sovětského impéria, Rusko historicky pokořené, nicméně nezbavené světovládných ambicí. Fantazie si dovedla vypracovat i takový scénář, podle něhož byl těžko pochopitelný rozpad Sovětského svazu přípravou na globální útok.

Zdánlivá demontáž monolitu podle takového scénáře oslabila bdělost Západu, Spojených států a ostatních zemí NATO. Jaderná síla zůstala prakticky nedotčena.

Raketojaderný útok mohou vést i početně slabé vojenské svazky. A v tajných laboratořích Novosibirska se mohlo pokračovat ve vývoji zbraně, ochromující elektrické systémy protivníka. Tak by začala třetí světová válka. I kdyby země Západu nakonec odolaly útoku a ubránily se, útočná vlna by zahltila prvosledová území, tedy všechny státy někdejší Varšavské smlouvy. Následovalo by účtování, bezpochyby krvavé, se všemi, kteří v očích komunistických pohlavárů Ruska byli velezrádci a arcilotři.

Okupační správa by fyzicky likvidovala kompletní špičku správy demokratické České republiky, o tom si nemohl nikdo dělat iluze. Neopakovala by se tragikomická historie z roku 1968 s únosem vedoucích funkcionářů do Moskvy, s chabým pokusem o zřízení dělnicko-rolnické vlády a podpisem právně bezcenných dohod. Bylo by to účtování krvavé a nemilosrdné.

Svoje hranice by však mělo. Od určité úrovně dolů by ruský okupant musel vyhlásit generální pardon. Potřeboval by kádry, jimiž by

nahradil likvidované funkcionáře. Do služby by povolal oběti politopadových čistek, jenže ty bezpochyby ztratily po devíti letech na svých kvalitách. Krom toho Rus vždycky projevuje nechuť vůči tomu, kdo byl jednou politická mrtvola. Po srpnu 1968 a dubnu 1969 také nevrátil do funkce Antonína Novotného. Musel by rekrutovat nové vedoucí kádry ve středních kádrech demokratických institucí mezi lidmi, kteří už stačili získat potřebnou kvalifikaci, a kdyby se jim vytvořil prostor ke zradě, dlouho by neváhali při volbě mezi popravíštěm a vysokou pozicí ve vnitru a armádě. Později by samozřejmě byli likvidováni i oni, na to vše by měl okupant dost času.

Podplukovníci a kapitáni v armádě, anonymní zástupci vedoucích oddělení na vnitru, to byli potenciální spojenci ruského agresora. To si Ruml i Nečas uvědomovali.

V úvahu připadala i druhá možnost. Technicky vyspělé Spojené státy usoudily, že jim hrozí z Ruska nebezpečí, a udeřily jako první.

Tradiční vojenská technika znala metody rádiového rušení. Tohle je možná něco obdobného. Cosi doposud neznámého ruší elektrický proud. Pokud neznámý jev vyvolali Američané, zasáhli i české území. Je to nejspíš západní okraj zarušeného území, pokud došlo k nemyslitelnému a demokratický stát napadl bez varování potenciálního protivníka, který navenek nejeví útočné úmysly.

Během večerních hodin pátku 17. dubna dospěli oba ministři k obdobnému závěru. Bezpečnost republiky zůstane křehká bez mimořádných opatření, pro něž nemá rezortní ministr pravomoci. V ústavním chaosu, který dosahoval kulminačního bodu právě v těchto posledních měsících před parlamentními volbami, kdy se našlo tolik pečovatелů a ochránců ústavy, kolik jen bylo politických stran, si nebyli jisti, kdo vlastně může mimořádná opatření vyhlásit, jaká mají být a jak daleko sahat.

V zájmu pravdy je nutné poznamenat, že úvahy strategické a politické povahy byly velmi rychle zasuty do pozadí starostmi všedními, mnohdy na hranici banality.

Ministr vnitra Jan Ruml byl v osudnou chvíli ve své pracovně a řešil se sekčním šéfem bavorské policie, doktorem Hubingerem, otázky týkající se problematiky právní pomoci mezi Německem a Českou republikou.

Ministr Nečas byl na inspekční cestě u stíhačů v Pardubicích. Přestože měli oba na starosti záležitosti týkající se celého státu, museli se

nejdřív zabývat problémem organizace práce ve svém bezprostředním okolí.

Když v ministerské konferenční místnosti zhaslo světlo, Ruml pocítil hluboký stud. Německý host se tvářil žoviálně, jako by se nic nestalo. Ruml tušil, co asi táhne tuhou lebkou německého úředníka, oblečeného do obleku z tmavomodré černě proužkované anglické látky ze sheffieldské vlny.

Německý host podotkl cosi vlídného na téma, že některá jednání jsou tak senzitivní, že nesnesou světlo, vtom už dovnitř vpadl ministrův tajemník a zašeptal mu do ucha, že spadlo spojení.

„Jaké spojení,“ zeptal se nechápající Ruml nahlas.

„Veškeré,“ odpověděl tajemník, taky nahlas. „Telefon, dálhopis, počítačové sítě, rádiová pojítka. Nevysílá televize.“

„Co se děje?“ chtěl vědět německý host.

Tlumočník se podíval na ministra, a když Ruml kývl, přeložil, co slyšel.

Doktor Hubinger chvilku uvažoval, zdali takto rozsáhlý technický kiks je v mezích normy běžného slovanského bordelu. Od svých lidí věděl, že v Praze nefunguje prakticky nic, jakkoli je podezíral, že výmluvami na chaos v komunikačních sítích zakrývají vlastní lenost a šlendrián.

Praha je v posledních létech jedno z nejveselejších měst Evropy a vliv kinderstube tu u mnohých taje hned po přejezdu německé hranice.

Ruml vstal a hostovi se omluvil.

„Uvařte hostovi kafe,“ řekl sekretářce, která se objevila ve dveřích.

„Na čem?“ zeptala se mladá žena.

Ruml nespokojeně pohodil hlavou a vešel do sekretariátu ve stejnou chvíli, kdy sem dorazil jeho první náměstek Martin Fendrych.

„Vypadá to špatně, Honzo,“ řekl Fendrych a stručně vylíčil, co všechno se za pár minut stačil dozvědět. Krom toho, co už ministr věděl, doplnil, že nenaskočil náhradní agregát na výrobu elektrické energie a že nejedzí ani auta.

„Jak to, že nejedzí auta?“ zavrčel Ruml nevlídně. Dozníval v něm nepřijemný pocit, jaký měl před doktorem Hubingerem.

Fendrych pokrčil rameny. „Vypadá to, že jim nejde zapalování.“

„Vyhlás pohotovost,“ řekl Ruml. „Zesil ostrahu u vchodů.“

„To už jsem udělal,“ řekl Fendrych.

Z chodby doléhaly rozčilené hlasy.

„Co policejní ředitelství?“

„Nemáme s nimi spojení.“

„Pošli pár spolehlivých lidí na střechu.“

„Na střechu?“ podivil se Fendrych. Pak mu to došlo.

„Myslíš na letadla?“

Ruml pokrčil rameny. „Nevím.“

Fendrych byl moc mladý na to, aby měl dostatečně živé vzpomínky na tu noc z 20. na 21. srpna, kdy se obloha nic netušící Prahy zaplnila sovětskými transportními letadly. Směřovala k přistávacím drahám ruzyňského letiště, odkud je naváděl speciál JAK40, který přiletěl už předcházející večer. Zato Ruml na ten pocit nikdy nezapomene a teď si ho vybavil s bolestnou živostí.

Jestli je to tak, pomyslel si, načapali nás s kalhotami spuštěnými na půl žerdi. Jenže tentokrát to bude jiné. Budeme se bránit.

Přistoupil k trezoru zapuštěnému do zdi, otevřel ho a vytáhl pouzdro s pistolí. Připevnil si ho k opasku. Když vzhlédl, všiml si doktora Hubingera, který stál ve dveřích.

„To, co se děje,“ řekl mu, „se nedá vysvětlit jinak než rozsáhlou sabotáží. Vyhlášíme nejvyšší stupeň pohotovosti.“

„Chápu,“ řekl německý host. „Nebudu vás rušit. Až bude po všem, najdete mě v hotelu Juliš.“

„Nevím, jak se tam dostanete, pane doktore,“ řekl Fendrych.

„Co tím chcete říct? Copak jste mi zabavili auto?“

„Ne,“ odpověděl Fendrych. „Auta nejezdí.“

„Moje auto je německé,“ ušklíbl se doktor Hubinger.

Ještě před pár lety by mu Fendrych sdělil výsledek svého pozorování, jež by shrnul do konstatování, že ho považuje za debila. Zkušenosti z vysoké funkce na vnějšku ho naučily sebeovládání.

„Žádná auta nejezdí,“ řekl klidně.

„Zůstaňte tady s námi, pane doktore,“ řekl Ruml. „Přínejmenším do doby, než se všechno vysvětlí. Jistě to nebude dlouho trvat.“

Obrátil se na sekretářku. „Zavolejte někoho, ať se o pana doktora postará.“

„Jak?“ zeptala se. „Nefunguje telefon.“

Plynou vteřiny a já se tu starám o nafoukaného kretěna, pomyslel si ministr vnitra.

„Nějak si poradíte,“ řekl jí a vyšel s Fendrychem v patách z místnosti.

Zamířili do velké zasedačky, kam už se scházeli šéfové klíčových odborů vnitra. Asistent rozestavoval na dlouhý stůl láhve minerálky. Prázdné popelníky netečně očekávaly příval nedopalků. Nefungovala klimatizace, brzy tu bude husto.

Zbytečně sprostě jsem ji odbyl, pomyslel si Ruml, usedaje do čela. Jenže ona je na tom stejně jako já. Taky si budu muset nějak poradit.

„Zahajuji poradu, pánové,“ řekl, aniž počkal, až poslední příchozí zaujmou místa. Někteří zůstali stát u dveří.

„To, co se stalo, je zřejmě sabotáž. Je třeba zjistit rozsah, zjednat nápravu a nakonec najít viníka nebo viníky.“

„Ti asi nebudou v dosahu,“ podotkl kdosi. „Poslal jsem pár našich kluků, aby se podívali k ruskému vyslanectví. Budou tu každou chvíli.“

Budovu ministerstva vnitra dělí od někdejší Petschkovy rezidence pouhý kilometr.

Ruml s uspokojením zjistil, že jeho lidé nečekali na výsledky ministerské rady a sami rozjeli pár akcí, sice zdánlivě nevýznamných, ale nezbytných. Veškeré rutinní práce byly odloženy.

Zatímco porada pokračovala, v nitru rozsáhlé budovy probíhaly děje, které poněkud připomínaly reorganizaci velkého úřadu. V podzemních garážích se usadila velká evakuační skupina, která připravovala odsun na záložní stanoviště.

Ostraha budovy sílila každou minutou a vytvářely se oddíly, které ji budou zajišťovat ve směnách. Do ulic byly vyslány hlídky, které měly zjistit situaci v bezprostředním okolí. Byl navázán kontakt s ministerstvem obrany. I tam se rozeběhla organizační mašinerie.

Štáb civilní obrany se sešel deset minut poté, co k výpadku proudu došlo. Ruml ještě nestačil vyslechnout všechna hlášení o tom, co se v krátké době necelé čtvrt hodiny podařilo zorganizovat, když se na stole objevila první hlášení, psaná rukou.

Stojí tramvajová doprava, auta zastavila na celé třídě Milady Horákové i ve Veletržní. Hlídky na střeše nezjistily žádný letecký provoz.

Cyklista přijíždějící od Hradu hlásil, že nejede metro a že v něm zřejmě došlo k nehodě.

„Cyklista,“ poznamenal Ruml. „Jestli to takhle půjde dál, bude to nejrychlejší způsob dopravy. Zajistěte co největší počet jízdních kol.“

„Máme rekvírovat lidem velocipédy?“ ptal se kdosi.

„Ano. Rozumím, bude z toho kravál. Je to moje rozhodnutí. Já si to zodpovím. Zařídte, ať ti lidé dostanou potvrzení.“

„Rudý právo nás sežere,“ ozvala se námitka.

„Udělejte to,“ zvýšil Ruml hlas. V duchu musel uznat, že námitka je správná. Jakmile pomine krize, vždycky se najdou rozumbradové, kteří z narychlo učiněných rozhodnutí vytloukají politický kapitál. A do mimořádných voleb zbývá pár týdnů!

„Nerozmyslíte si to?“

„Ne,“ řekl. Nějaký vnitřní hlas mu napovídal, že tohle není jen tak nějaká krize, založená na zprávách ze zdroje neověřitelného na sto procent, toho druhu, jaké v minulosti vedly k pochybným akcím, jako bylo obsazení letiště v Ostravě-Mošnově nebo ke šťáře restaurantu U Holubů v Praze.

Je-li to tak, a čím dál víc si byl jistý, že ano, rozhodnutí musí padnout na vyšší úrovni.

Porada pokračovala v klidu, takřka rutinně. Funkcionáři si rozdělovali úkoly. Počet došlých zpráv houstl, takže bylo nutno ustanovit analytickou skupinu, která bude sestavovat informační svodku. Skupina dostala k dispozici těch pár mechanických psacích strojů, které v budově chválapánubohu zůstaly.

Jak čas plynul, obraz situace nabýval jasnějších kontur. Nebyly však nikterak povzbudivé. Město bylo ochromené. Došlo k desítkám strašných havárií, protože selhaly bezpečnostní systémy vlaků tramvaje a rozjeté vozy zůstaly bez brzd. Dokázaly zastavit jen na dostatečně rovných přímých úsecích jako právě na Letné před Spartou.

K masakru zato došlo na Strossmayerově náměstí, mnohem horšímu, než byl ten v sedmdesátých letech, na který s hrůzou vzpomínají pamětníci. Ranění a mrtví zůstávají v troskách nebo na ulici, často i bez elementárního ošetření.

Havarovaly stovky automobilů – jakmile jim vysadil motor, přestaly fungovat posilovače brzd. Aktivizují se asociální živly, které ve skupinkách i jednotlivě napadají automobilisty, zejména majitele drahých vozů, kteří své auto neubrzdili a zavinili nehodu. Tlupy však napadaly i havarované soupravy pouliční dráhy. Došlo i ke konfliktům s policií a ozbrojenými občany, z města je slyšet střelba.

Pouze jedna zpráva dávala podnět k jakémusi náznaku optimismu. Nikde nebyla pozorována žádná známka vojenských aktivit cizí moci, takto obezřetně formuloval autor svodky zjištění, že v areálu

ruského velvyslanectví se neděje nic neobvyklého, vymykajícího se z rámce normálního zmatku, který teď vládne všude. Na tom se shodly všechny zdroje včetně toho tajného, který byl dovnitř ambasády nastrčen.

Také stráž na střeše ministerstva nezaznamenala žádné přelety letadel ať už cizích, nebo domácích. To považovali všichni za krajně významné zjištění. Pokud by nevysvětlitelná paralýza veškerých elektrických zařízení měla být předehrou k vojenské akci, vzduch by už měl být plný. V moderní válce se akce počítají na minuty a hodiny, den znamená dnes to, co za starých časů týdenní tažení.

V půl šesté krizový štáb vydal poslední základní rozkazy. Dvoučlenné spojky, pokud možno vybavené jízdními koly, navázaly kontakty s Policejním ředitelstvím města Prahy, které je přeneslo do obvodů. Policisté dostali samopaly a měli rozkaz zasahovat i krajními prostředky, aby zabránili hyenismu. Štáb byl v kontaktu s pražskou radnicí, která už zvolna komunikovala prostřednictvím jízdních posílů s jednotlivými obvody. Zdravotnický personál velkých pražských nemocnic se vypravil do ulic, aby poskytl první pomoc.

V půl sedmé dostal ministr vnitra výzvu ministerského předsedy, aby se dostavil na schůzi vlády.

1.11

Manželka Jindry Hřivnáče Růža se probudila dobrou hodinu poté, kdy Pišta vytáhl Jindru na průzkum nepochopitelně proměněného terénu.

Hlava jí třeštila kocovinou a v žaludku cítila houpání, které se zastaví, až se napije. Namáhavě se posadila. V rozkroku ucítila studenou vlhkost. Na pohlaví si neviděla přes povislé břicho. Zkoumavě ho přejela rukou, přičichla a odplivla si, když ucítila zápach semene.

„Prase jedno,“ poznamenala.

V místnosti už bylo šero. Zaslechla slabé zanaříkání. Ohlédla se ke dřezu a spatřila drobnou schoulenou postavu své dcery.

„Co tam děláš, krávo?“ zabručela nevrle.

Převalila se na břicho, poklekla a namáhavě vstala. Hlava se jí točila a žaludek se rozhoupal. Připotácela se ke dřezu, aby se do něho vyzvracela.

„Uhni, povídám, uhni, hajzle!“

To už se obsah žaludku hrnul ven a Markéta zvaná Růža začala

zvracet dítěti na ruce. Ta kráva neuhne a neuhne, blesklo jí hlavou. Jakmile křeč v žaludku polevila, napřímila se a udeřila dítě dlaní přes tvář. Holčička vykřikla a prohnula se dozadu. Ruce však měla dál napřažené před sebe. Teprve v této chvíli si Růža uvědomila, že Jindra holku přivázel ke kohoutku.

„Co jsi provedla? Co jsi zase vyvedla, krávo blbá?“ rozkřikla se na ni. „Jednou tě zabiju. Zabiju! Že já si nenechala pomoci! Takovej ksindl! Bleju z tebe, rozumíš!“

Roztřesenými prsty se pokusila rozvázat uzel. Nešlo to. Jindra ho pořádně utáhl a provaz byl pozvracený, kluzký.

Ten ksindl mě jednou zničí, pomyslela si žena a pro jistotu uštědřila dítěti ještě jeden políček. Vratce odstoupila od dřezu a přesunula se ke kuchyňskému stolu, zavalenému láhvemi. Jednu po druhé je probírala, a když zjistila, že jsou všechny prázdné, zmocnil se jí znovu běs. Jindra všechno vychlastal, určitě proto, že ho ten malej ksindl rozčílil.

Otočila se k dítěti připoutanému ke dřezu.

„Tohle si vypiješ, hajzle,“ zasyčela.

V šeru blýskaly vyděšené oči dítěte. Zmohlo se na slaboučké zanaříkání. Zabiju tě, hajzle, to byla myšlenka, která se proměnila v hustou temnou kaši převalující se jí hlavou. Zvolna se blížila k dítěti.

Venku se ozvaly kroky. „Růžo!“ zaslechla ženský hlas. To byla cikánka Elena Růžičková od vedle. „Jseš doma, Růžo?“

„Jo,“ zavrčela Růža. „Pojď dál.“

Otlýla mladá žena s vlasy odbarvenými do špinavě zrzavé barvy se vhrnula dovnitř. Vypadala, jako kdyby se za ní hnál starý Růžička s odepnutým řemenem.

„Stalo se něco hroznýho, Růžo! Jindra zmlátil policajty a teďka...“

No teda, vydechla užasle Růža, tohle mi chybělo. Elena se rozhlédla po místnosti, a když spatřila Katku připoutanou ke dřezu, přiběhla k ní a několika hmaty ji rozvázala. Popadla kus hadru přehozený přes rezavý kbelík a utírala jí ruce a tvář.

„Policajti tu můžou bejt každou chvíli,“ řekla Elena. „Ono mu snad prdlo v kouli, vlítnul na ně a začal je mlátit a sebral jim pistol!“

„To by Jindra nikdy neudělal,“ žasla Růža. „Poprat se, to von jo, ale na policajta by nešáh.“

„Starej to viděl svejma vočima. Příběh celej vyděšeněj. Elen, povídá, on je ten Jindra dočista zmagorenej, on je nejspíš zfetovanej, on

se pustil do policajtů. Voni tam běželi, poněvač stojej auta a tramvaje a je tam bordel.“

Venku se ozval hluk, kroky a hlasy.

„Růžo! Kurva Růžo, slyšíš?“

To byl on, Jindra Hřivnáč.

Volal ji tak, jak ho ještě nikdy neslyšela. Něco nového, cizího měl v hlase. Napadlo ji nejdřív, že je znovu ožralej. Ba ne, to není ono. Když je Jindra ožralej, nadává na svinskej svět, kterej mu ubližuje, na ten zkurvenej svět, kterej ho nechá bydlet v polorozpadlým baráku na Budňankách v Košířích, zatímco jiný se válej ve vilách a vozej si prdele v mercedesech. Je nalomenej, když je ožralej, tak to je.

Venku burácel hlas muže, který nebyl ani v nejmenším nalomený. On musel někomu dát pořádně přes držku. Že by Elen nekecala?

„Jindro!“ vykřikla Růža a rozběhla se ke dveřím.

Rozblácenou uličkou vroubenou polorozpadlými domy přicházel Jindra Hřivnáč, její muž.

Kráčel zpřima, rozhazoval rukama a energicky našlapoval. Za páskem se mu blýskala pistole. V ruce držel cosi černého. Růžu napadlo, že zase někde našel kozí mršinu a stáhnul ji, to jí udělal před pár rokama, syrovou kůži napnul rovnou na dveře a v baráku bylo smradu jako v pekelnici a much k poblití, těch facek, co kvůli tomu Růža dostala, když držkovala, že to v baráku smrdí! Jindra je paličák, a dokud kůži nesežraly masařky, nedal si říct a...

„To je kožich,“ vydechla Růža užasle. „Severská liška, to já poznám, Jindro, to stojí děsný peníze.“

„Jasně, že jo. To je pro tebe.“

„Kdes to vzal?“

„Stáhnul jsem ho z jedný takový svině.“

Podával jí ho. V rozpacích dala ruce za záda. Jindra se ušklíbl a hodil kožich do bláta. Nohsledi kvitovali to gesto nadšenými výkřiky.

„Vidiš,“ šeptala Elen. Schovávala se za Růžou, tiskla se k ní a Růža cítila, jak se cikánka třese strachem. „Dočista zmagořil. Sejmul ženskou za bílýho dne na Plzeňský!“

Za Jindrou rázoval Pišta, a o pár kroků dozadu se táhnul hlouček mládenců ze sousedství, pár somráků a feťáků a taky několik malých Růžičků, kteří projevovali obzvláštní nadšení. Ozbrojili se klacky a mlátili do stěn, do zdí i do sebe navzájem.

Růža ukázala prstem na zbraň.

„Kdes to vzal?“

„Policajtům, těm kurvám posranejm. Jsou v prdeli, rozumíš?“ Rozesmál se a ohlédl se dozadu. „Všechno se posralo a voní jsou v prdeli.“

„Kdo, voní?“

„Všichni. Policajti. Ty kurvy v auťákách. Co bydlej ve vilách. A hovno dělaj a jenom se válej.“

„Jindro, proboha, co to do tebe vjelo?“

Jindra trochu zchlípnul. Znovu se ocitl ve svém přirozeném prostředí, v uličce bídy, hovořil se svou šerednou ženskou, které se za prdelí schovává píča od starýho Růžičky. Magie rozvratu, která ho okouznila venku na ulici, přestala tady fungovat.

„Nenech se zblbnout ženskou, Jindro. Máš pravdu! Jseš king. Ty jsi první sáhnul na čerty.“

Jindra potřásl hlavou a pohladil pažbu pistole. Je to tak, já byl první, všichni to viděli a budou mě poslouchat.

„Tenhle bordel už nikdy nedaj dohromady,“ řekl umíněně. „Od teďka bude všechno jinak. A já udělám pořádek. Začnu doma. Kde je ta malá svině?“

„Co chceš dělat, Jindro?“ zeptala se Růža.

„Odprásknu ji.“

„Ne! Neblbni. To nevokecáš. Nemůžeš zabít vlastní céru.“

„Je to spratek. Bůh ví, s kým ho máš!“

„S tebou, Jindro, přísahám!“

„Jak to můžeš vědět, ty kurvo svinská?“

„To ženská ví, ta to cejtí.“

„Je blbá! Je to sračka, akorát tak spláchnout do hajzlu. A já ji oddělám!“

Průvod nohsledů byl očividně opilý a jistě také zfetovaný. Projev odvahy ty lidi nadchnul.

„Jen ji práskni, Jindro, běž do toho, ser na nějaký kecý!“

„Ne,“ řekla Růža.

Udeřil ji hřbetem ruky tak silně, že jí okamžitě vytryskla krev z nosu. To bylo co říct, krev jí z nosu snadno netekla, byla vytrénovaná líp než leckterý boxer. Elen ustoupila kvapně, dřív, než ji taky praští. A že by to udělal, nepochybovala ani vteřinku.

Za nadšeného hulákání opilců vrazil Jindra dovnitř.

Práskly dva výstřely. Opilci ztichli.

Tak on to přece jenom udělal. Jindra vážně odprásknul vlastní

dceru. Je sice blbá, mongoloidní, jenže kurvy policajti jsou čuráci, je jim to jedno, oni to tak neberou, že blbá holka je k hovnu, jenom na obtíž, a soudci jsou taky kurvy, ty mu za to klidně napařej tři roky natvrdo, možná víc.

Jindra se objevil ve dveřích.

„Kde je? Kde kurva je ta malá svině?“

Rozhlížel se kolem sebe. Objevil Růžu přikrčenou u stěny.

„Tys ji vodvázala. Já ji měl svini přikurtovanou. Jak to, žes ji vodvázala?“

Růža zvedla ruku a ukázala na Elen.

„Tak to vona,“ zasyčel Jindra Hřivnáč, zvedl zbraň a bez váhání na ženu vystřelil. První ranou minul. Elen na nic nečekala a dala se na útěk. Druhý výstřel ji zasáhl do paže a k zemi ji srazil teprve třetí výstřel, který jí pronikl pod pravou lopatkou do plic.

Vyděšený Pišta popadl raněnou pod paži a za pomoci několika somráků a Růžičkovic dětí ji odvěkl uličkou pryč.

„Jindro,“ vzlykla Růža. „Cos to udělal. Cos to udělal?“

„Nasral jsem se. Nemáte mě srát, vy všichni! Víte, že jsem prudkej.“

„Cos to udělal. Co teďka bude?“

Jindra hrábl do zánadří a vytáhl láhev whisky.

„Vozereme se.“

„To nepomůže, Jindro. Oni si pro tebe přijdou.“

„Hovno,“ řekl nepřesvědčivě. „Všechno se posralo.“

„Ba ne. Přijdou si pro tebe. Udělej kvartýr a na to se vyserou. Vyčoruj šrajtofli, klofni auto, to je všechno hovno. Akorát na střelení jsou hákliví, policajti, soudy a všechny ty kurvy. Znáš to přece, jakej je ten život posranej,“ vzlykala.

Jindra zastrčil pistoli za pásek a otevřel láhev. Lokl si a podal láhev ženě. Zavrtěla hlavou.

„Říkám ti, že se stane hovno a že ten život posranej bude od teďka úplně jinej. Teď půjdem dom a uděláme si bene a zejtra...“

„Zejtra tě seberou.“

„Ne. Zejtra najdu tu malou svini a zakroutím jí krkem.“

Sero houstlo a z města se ozývala střelba. Růža se k Jindrovi přitiskla. Měla pocit, že z něho sálá nějaká divná síla. Sebevědomí, možná zběsilost podložená šílenstvím. Zatoužila, aby ji povalil na matrace, aby ji zfackoval a roztáhl jí nohy a pronikl do ní tvrdým údem a zůstal v ní tak dlouho, dokud by ji to nebolelo.

„Všechno se posralo. Já to cejtím, Růžo. A když se posere posranej svět, pro našince to může bejt akorát dobrý,“ řekl Jindra Hřivnáč a vešel dovnitř.

Růža se rozhlédla, popoběhla uličkou a sebrala kožich, odhozený do bláta. Přitiskla měkkou srst severské lišky ke tváři a ucítila omamnou vůni parfému. To bude Dior Poison, usoudila. Pamatovala si ten název z reklamy. Jestli má Jindra pravdu, budu odtěd'ka takhle vonět furt, pomyslela si a zamířila za ním do domu.

1.12

Cesta do Kobylis trvala Honzovi Krylovi půl druhé hodiny. Na druhý břeh Vltavy se dostal přes Čechův most a bez příhod uháněl po nábřeží. Po chvilce si uvědomil, jak rychle si zvykl na to, že automobily stojí a že rezignovaní řidiči za volantem nebo v hloučku rozmlouvají s jinými stejně postiženými nešťastníky.

Co asi s těmi auty udělají, až přijde noc, napadlo Honzu.

Čím déle o věci přemýšlel, tím větším byl pesimistou. Tohle nebyl výpadek, tohle nebyla porucha. Stalo se cosi zásadního, co změnilo základní předpoklady, z nichž vychází technická civilizace.

Je to takové, jako kdybychom celou dobu hráli s kartami a teď někdo přišel, sebral nám je a rozdál nám dominové kostky. A jakmile nám sebral karty, už nám je nevrátí. Když dojel ke křižovatce s třídou Dukelských hrdinů, zvolnil a na pár minut zastavil.

Vybavil si Markétu, znovu cítil na ruce její lehký dotyk. Nechod' pryč, řekla mu. Prosím, dodala. Chovala se pitomě, to je fakt. Jenže copak se od ní dalo čekat, že pochopí, o co jde? Seděla v kanclu a držela černou hodinku u kafe s rumem. Kolikrát v životě viděla, že zhasla elektrika? Padesátkrát? Stokrát? A byla schopná pochopit, že výpadek energie z akumulátorů signalizuje cosi takřka nadpřirozeného? Je to přece jenom obyčejná ženská, která nemá ponětí, jak věci fungujou, přemýšlel Honza. A já ji opustil, nechal jsem ji ve štychu.

Jenže na druhé straně všichni kluci jsou teď už určitě v laborce. Mirek Beran, Pinkas, Matějů, Herwig. Kde má být chlap, když je průser? Doma, nebo na place?

Samozřejmě na place. Tím spíš, že Markéta sakra není moje žena, nic jsem jí nikdy neslíbil, nemám k ní závazky, je to prostě moje holka a nic víc!

Nesmíš bejt měkkej, řekl si Honza, odrazil se a zabral do pedálů. Projel kolem Veletřzního paláce přestavěného na galerii, bolševicky nesmyslného projektu, který nový režim spolkl jako návnadu s pořádně špičatým háčkem, minul Parkhotel a před viaduktem padl policistům do rukou.

No jo, uvědomil si, za Parkhotelem sídlí policie. Každý se tvářil důležitě jako Socha Svobody.

„Stát,“ řekl mu velitel hlídky v hodnosti strážmistra. „Sestupte si.“

„Co jsem zase provedl?“

„Tohle kolo vám zabavujeme,“ řekl strážmistr.

„Jak to?“

„Nařízení ministra.“

„Co je to za blbost? Od kdy ministr vnitra zabavuje lidem kola?“ žasl Honza. Vzápětí si uvědomil, jak logické a v jistém smyslu správné rozhodnutí to je. Dokonce je to první projev inteligence, který od jakéhokoli ministerstva zaznamenal. Správné opatření, až na to, že teď jde o jeho kolo.

„Dostanete potvrzení,“ říkal strážmistr, obhlížeje kolo. „Olpran, barva modrá,“ diktoval policistovi, který vypisoval propiskou papírek.

„Počkejte,“ bránil se Honza. „Já jedu do práce.“

„Pokračujte pěšky. Tak jako tak nebudete v práci nic platnej. Nejde elektrika.“

„V celé Praze?“ ptal se Honza v naději, že z policistů vytáhne nějaké informace.

„Služební tajemství. Slezte si z toho kola a pokračujte.“

Honza spočíval levou nohou na zemi. Trošičku se odstrčil a chystal se strhnout řídítka vpravo a proklouznout hlídce pod rukama. Strážmistr si toho všiml a ukázal, že má rozepnuté pouzdro služební zbraně.

„Mimořádné pravomoce,“ řekl strážmistr suše. „Nařízení ministra.“

„To je dobrý,“ vydechl Honza. „Lidi po sobě střílejí. Kousek dál vandráci okrádají raněný. A vy mě tady buzerujete kvůli kolu?“

„Hodláte mařit úřední výkon?“

„Budu si na vás stěžovat,“ řekl Honza, přísně hledě na strážmistrovo služební číslo. Strážmistr pokrčil rameny a otočil se na dva policisty, kteří se drželi vzadu.

„Sundejte ho,“ řekl jim.

Na Markétu jsem se vysral jenom proto, abych dojel k fízlárně

a přišel tam o kolo, pomyslel si hořce. V uších mu zazněl dívčín smutný hlas. Nechod' pryč. Prosím. Já je taky prosil, aby mě pustili, hajzly. Škubl řídítky a zabral zplna sil pravou rukou. Přední kolo olpranu se proti strážmistrovi vzepjalo. Policista uskočil a šátral po zbraní. To už byl Honza v sedle a s vynaložením všech sil nabíral rychlost. Strážmistr se ohlédl na svoje dva druhy, kteří na něho vyděšeně hleděli. Přece nezabiju chlapa kvůli blbýmu kolu, pomyslel si a pleskl si po pouzdru se zbraní.

„Zabavovat kola,“ odplivl si. „Takovou blbost si může vymyslet jen ministr.“

Honza ujížděl s hlavou staženou mezi ramena. Čekal, kdy zaslechne výstřel. Vítr mu hučel v uších. Nebo to byla rozbouřená krev?

Vřítíl se do prostoru viaduktu a sychravý vzduch, který se tu držel, mu připomněl otevřený hrob. Ohlédl se a k nesmírné úlevě spatřil policisty, teď už docela maličké pidimužíky, jak stojí v hloučku a připalují si cigarety.

Z náspu pod tratí na něho hulákali somráci. Také prostor výstaviště byl plný existencí, které nebudily žádnou důvěru. S největším soustředěním udržoval co možná nejvyšší rychlost na mizerném dláždění. Ulice se svažovala do zatáčky pod další viadukt.

Spatřil stojící tramvaje, obsypané lidmi. Neměl čas zkoumat, co je to zač, a usoudil, že udělá nejlíp, když nebude riskovat, zahnul vlevo a projel ulicí Za Elektrárnou na Holešovické nábřeží a přes tramvajovou lávku přešel na druhou stranu Vltavy a stoupal do kobyliškého kopce.

Firma Teston sídlila v architektonicky impotentní betonové budově nedaleko kobylišké vodárny. Kdysi tu bývalo výpočetní středisko podniku UNITA, disponující kolosálním sálovým počítačem EC 1047, nedlouho před listopadovou revolucí to tu převzal Pragostav. To už byla ruská kopie amerického IBM užitečná asi tak jako myslící stroj Raymonda Lulla.

Budova střídala majitele, ten první se finančně zakrvácel na úplatcích a na likvidaci elektronického mastodonta, následovali dva nebo tři další dobrodruzi, býval tu sklad oděvů second hand, původně určených pro výpomoc hladovějící Africe, diskotéka maskující masážní salon maskující bordel, pak suterén objektu zatopila voda a budova by nejspíš spadla, kdyby se jí neušlo pár šikovných kluků, kteří utekli z pracovišť akademie v Řeži, a kdyby tu nezřídili malé

hi-tech pracoviště, zabývající se vývojem aparatur a zařízení, jako jsou ultrazvukové testery vysokotlakých potrubí.

Honza pracoval v Řeži v sekci výroby radioaktivních léčiv, jak se tradičně a nepřesně říkalo značkovacím látkám pro detekci nádorových onemocnění. Tady pracoval doslova na všem možném i nemožném, od řezání závitů po programování. Pro dnešní den měl Honza naplánovanou noční službu a střídal Otíka Pinkase. Slunce se už sklánělo nad Bohnicemi, muselo být kolem sedmé, nástup měl mít v pět.

Před budovou seskočil z kola a provedl ho prosklenými dveřmi do haly dlážděné mramorovými dlaždicemi. Z kukaně vyšel vrátný pan Pačes, jediný zaměstnanec, který pamatoval dávné časy Prago-stavu a UNITY. Vypadal jako vykotlaný pařez, ozdobený legračním kloboukem. Pro jeho zálibu v komických hlavokrytech se mu říkalo Čepička.

„Víte, co je novýho, pane Kryl?“ vítal Čepička příchozího. „Nesvítil elektrika!“

„To snad ani není možný, pane Pačes,“ řekl Honza suše. „Myslíte to vážně?“

Čepička to zřejmě myslel velmi vážně. Před ním stála na stole petrolejka se sejmutým cylindrem. Vrátný se snažil čepelí kapesního nože povysunout zčernalý knot.

„Jo, jo, je to velkej šlus. Ani tramvaje nejezděj a ústředna je taky hluchá. A že se už šerí!“

Honza se zachvěl zimou. Rychlá jízda ho pořádně splavila. Prohodil s Pačesem Čepičkou ještě několik jalových poznámek na téma všudyládnoucího bordelu a odvedl kolo do mezípatra, kde měl personál šatnu. Musel kráčet opatrně, na schodišti ještě bylo jakž takž vidět, ale v šatně už vládlo husté šero. Odpočítal svoji skříňku, svlékl se a bosky odcapkal do sprchy. Chtěl si pustit hodně horkou vodu, aby se rozehrál. Ale ať roztácel levý kohoutek sebevíce, tekla jen studená. Zkusil pravý kohoutek – tam byla voda ledová. Krucifix, vždyť jim vodu ohřívá bloková plynová kotelná poblíž, alespoň plyn snad funguje, ne?

Holky v Easy Travel si na plynu vařily kafe. To přece není možný! Pak si to uvědomil: plynovou kotelnu mají, krásnou, moderní, elektronicky řízenou. Teď tedy zablokovanou. Po dvou hodinách už všechna teplá voda odtekla.

Přece jen se osprchoval studenou vodou a otřel do froťáku. Nakonec ho to rozehrálo. Když se převlékl do čistých spodků a bavlněného trika s dlouhými rukávy a natáhl na sebe volné bílé kalhoty a halenu, bylo mu hned líp.

Připoutal přední kolo olpranu k radiátoru a sešel do suterénu, kde měl Teston své provozy. Horní patro měly v nájmu nějaké firmy na kanceláře.

Tady byla na schodišti už opravdu tma. Přidržoval se madel a tápal za rozjařenými hlasy, které se ozývaly odspodu. Světlá linka u zápraží ho dovedla ke dveřím. Našmátral kliku a otevřel je.

V suterénním hlavním sále, kde dosud páchla plesnivina, nevypuditelná od dob, kdy na podlaze stál čtvrtmetr vody, která sem prosakovala nedbale provedenou izolací, zářila petrolejka. Stála na stole, kolem něho sedělo několik postav.

„To je Kryl,“ poznal Honza Otíkův hlas.

Muži halasně uvítali příchozího. Když přišel blíž, do pachu plesniviny se přimísila příjemnější vůně alkoholu.

„Tak pojď, ty kluku! Při týhle šichtě se nejspíš moc nepředřeš. Ty máš přece kliku, chlape!“

Je tu celá parta, uvědomil si Honza. Míla Herwig, Tonda Načeradský, údržbář Franta Pachman, tlustý Vilda, který se staral o počítačovou síť, mladý Liška, který dělal asistenta doktoru Hofmannovi, a Ervín Matala, jeden ze tří spolumajitelů Testonu.

Udělali Honzovi místo a vtiskli mu do ruky skleničku s vodkou. Načeradský vstal a rozloučil se. Stejně nemůže pít, má venku auto a rodina čeká, že pojedou na chatu. Už tak se moc zakecal a dostane přes čumec. Honza mu chtěl vysvětlit, že už nejspíš s autem neodjede, jenže Otík se ho zmocnil a Tonda využil příležitosti a vyklouzl ven.

„Při pátku se pracovat nemá,“ pokračoval Otík.

„To si pamatuj, Ervíne! Pánbůh nám vypnul elektriku a to znamená co? To znamená, že si nepřeje, abysme pracovali!“

„No jo,“ říkal Ervín smířlivě. Proč by se měl s Otíkem hádat? Chlapi pracují v úkole. Když si dnes večer zaflámují, v další šichtě to doženou.

„V pátek se pracovat nemá.“

„Dokonce nesmí!“ triumfoval Otík. Měl už pořádně v hlavě. „Pomni, abys den sváteční světil, a kdo maká v sobotu, přijde rovnou do pekla.“ Ohlédl se po Honzovi a pleskl ho přes záda.

„Sedíš tu jako puk. Co se stalo? Vylila ti Markéta péra?“

„Nebo péro,“ řekl Pachman.

„Vy vůbec nic nevíte,“ řekl Honza. „Myslíte, že jde o obyčejnej kiks elektriky.“

„No jo, on to je neobyčejnej kiks!“ vykřikl Otík a bezdůvodně se rozesmál.

„Jenže ona nekiksla jenom elektrika. Nefunguje ani telefon.“

„Telefon? O tom mi ani nemluv. Hajzlové prodali Telecom do ciziny, nakecali nám, že všichni budeme mít do osmadesátýho aparát, a co máme? Velký hovno máme!“ spustil Pachman na svoje oblíbené téma.

„Vidiš, vole,“ zašeptal Honzovi vyčítavě Otík.

„Nemáš před tím pitomcem mluvit o telefonech. Teď se dovíme, jak klesly akcie a jak se Klaus nestará o malý akcionáře.“

„...a vyvolali umělej pokles akcií Telecomu na burze, jenom aby...“ vykládal Pachman.

„Klekly i baterky. Všechny. V autech, v rádiích, i v hodinkách,“ řekl Honza.

„Baterky stojej za hovno. To je tím, že se do Česka vozej šmejdy, který jinde nechtěj. Já ti povídám, z toho svinstva se budem vylízávat ještě sakra dlouho. Když si pomyslím, že příští rok to bude deset let, co šli bolševici do prdele, a my sedíme v těch samejch sračkách jako dřív.“

Pocit neštěstí je nesdělitelný, připomněl si Honza moudrost, kdysi vyčtenou v nějakém Inspiromatu. Tihle pitomové tu sedí, chlastají a nemají tušení, co se venku děje. A já vůl si myslel, jsou to lidi od fochu, počítačáci, elektrikáři, fyzici. Budeme tu sedět a hloubat nad tím, co se s tou zatracenou elektrikou mohlo stát. Ohlédl se po Herwigovi. Ten zde seděl, sklínku s vodkou v ruce. Honza si uvědomil, že Herwig nepije. Nechá si nalít a nepije. Tak to dělá vždycky.

„Kdybych jim řekl, že nepiju, budou mě otravovat,“ vysvětlil kdysi Honzovi svoji taktiku. „Nalej si a neblbni a nekaz zábavu. Tak si nechám nalít a to už nemají tolik vůle a cílevědomosti, aby mě kontrolovali, jestli opravdu ten chlast piju.“

„Proč nejdeš pryč?“

„Měli by kecý. Tak prostě zůstanu s nimi.“

„Nevadí ti ten kravál kolem?“

„Vůbec ne. Dovedu vypnout.“

Herwig měl netečnou tvář. V lennonkách se mu mihotal plamének petrolejky. O čem asi přemýšlí? Přesunul se k němu.

„Mílo,“ zašeptal.

Herwig sebou trhnul. „Jo.“

„Kluci jsou blbí, oni nechápou, o co jde.“

Herwig se na něho vyčítavě podíval.

„To mě rušíš, abys mi řekl takovou banalitu?“

„Tohle není porucha elektrické a telefonní sítě. Tohle je něco jiného. To je...“

Chvilku přemýšlel, než vyhrkl: „Elektrická smrt.“ Ukázal mu hodinky. „Vidíš? Patnáct hodin šestnáct minut. To je čas, kdy umřela elektřina.“

Herwig se v duchu vracel z nesmírné dálky. Pomaličku zvedl ruku a přisunul k očím svoje hodinky.

„Patnáct hodin šestnáct minut,“ řekl tiše.

„Vidíš? Zastavily se ti.“

„Zastavily se hodinky,“ řekl Herwig nepřítomně.

„Dokážeš spočítat, jaká je to pravděpodobnost, že se dvěma lidem na dvou různých místech zastaví hodinky v absolutně stejnou chvíli?“

„Dokážu,“ řekl Herwig.

„Nedělej to. Je to zbytečný. Zeptej se kluků, kdo z nich má hodinky.“

Herwig se natáhl po Liškovi, uchopil ho za zápěstí a přitáhl ho k sobě. Podíval se mu na hodinky a pak řekl Honzovi: „Osm hodin dvě minuty.“

Liškovy hodinky šly. Třeba jsem blbej, napadlo Honzu. Třeba to všechno byla jen pitomá hysterie. Shoda náhod. Jako kluk jel autobusem ze školního výletu do Deštné v Orlických horách. Bylo náledí a napočítali cestou osmnáct bouraček.

„Co máš za hodinky?“ zeptal se Lišky.

„Primky po strejdovi. On byl u vojáků. Vidiš? Kladivo a srp. Originál bolševický, to dostávali pohraničníci, když někoho zastřelili na čáře. Opuštěná hodinky,“ říkal mladý Liška hrdě.

„Mechanický hodinky,“ řekl Honza Herwigovi. „Ty samozřejmě jdou. Klekly si quartzky. Nefunguje nic, co je na baterii.“

Herwig ukázal na discman na Liškově krku. „Funguje?“

„Jasný!“

„Ukaž.“

Liška stiskl spínač, sluchátka přesunul na uši a jeho obličej nabyl výrazu znepokojené ostražitosti.

„Do prdele, hovno!“ řekl tak upřímně, že se všichni rozesmáli.

„Ty máš slovník! Mohl bys dávat hodiny hotentotům, čeština za tři odpoledne. Hovno, prdel, kurva, seru na to, a máš polovinu slovníku naučenou!“ chechtal se Liškovi Vilda Bucek.

Brzy na to uslyšeli další ukázkou liškovského slovníku. To se shora vracel Tonda Načeradský, provázený vrátným Pačesem Čepičkou.

„Baterka je v prdeli!“ láteřil. „Jitůš mě zabije. Takovejch hodin, i ty hodinky si mi lehly, nejlíp by bylo se na všechno vysrat!“

Chlapi, s výjimkou Herwiga a Honzy Kryla, se váleli smíchem. „Vidíš, vole! Měl ses držet flašky.“

„Já vám povídám, pane Načeradský, že se nemusíte ženy bát. Všem autům nefungují baterky, já to upozorju už od odpoledne! Ne snad, že bych opouštěl služební prostor, pane Matala, jenom provádím nařízenou kontrolu kolem objektu podle rozpisu a řeknu vám, kolem objektu byl v jednu chvíli cvrkot!“

„Jak to, všem autům?“ zeptal se Ervín Matala. „To chcete říct, že i v mém bavoráku si klekla moje fungl nová baterie bosch?“

„Tam možná ne,“ řekl Pačes opatrně.

„Ale jo, Ervíne. I boschka za dva tácy je v tahu,“ řekl Honza.

„To jsi z lacinýho kraje, dva tácy za baterku,“ podotkl Matala s bolestí v hlase, jakou dávají najevo nešťastníci postižení luxusem, za něž jsou nuceni vydávat nekřesťanské peníze, o nichž se šťastnějším spoluobčanům navyklym skromnějším životu ani nesní.

„Běž se podívat,“ navrhl mu Honza.

Obrátil se pak k Herwigovi.

„Je to tak, jak říkám. Elektrická smrt.“

Matala, doprovázený rozhořčeně kvákajícím Tondou Načeradským, odešel na inspekci svého bavoráku.

V brejličkách lennonkách zářily plamínky. Herwig mlčel.

„Co tomu říkáš? Jak si to vysvětluješ?“ řekl mu Honza.

„To není možný,“ řekl Herwig.

Vstal a pomalu přecházel po místnosti, zatímco se Matala s Načeradským vrátil a rozhořčeně vykládal partě, že vypláznul za baterku tři a půl tisíce a ona vydržela blbejch čtrnáct dní a je v tahu.

„Tohle je bordel, kterej je možnej jenom u nás. Devět let po revoluci! Jak dlouho to komunistický svinstvo potrvá? V normální

ma Teston sídlila v architektonický

zemi bych mohl reklamovat, vrátit to šmízo. Jenže tady si můžu stěžovat akorát tak na lampárně hlavního nádraží.“

„Neberte si to tak, pane Matala,“ nabádal ho vrátný Pačes Čepička. „Všichni jsou na tom stejně.“

„Nějaký přiblblý felície, ty mi můžou bejt ukradený. Jenže mně vodešel bosch v bavoráku!“

Jeho rozhořčení bylo upřímné a poskytovalo znamenitou živnou půdu výřečnosti. Honza Kryl přešel k Herwigovi. Ten ukázal prstem.

„Vidíš? Ve městě hoří.“

„Nikdo požáry nehasí,“ poznamenal Honza, „protože hasičům nejezdí auta.“

Obrátil se do místnosti. Otík Pinkas se tam rozčiloval, že s pitomými automobilisty není žádná zábava. Když už jim ty káry nejedou, tak ať si sednou a nalejou si a přestanou otravovat. Co všechno se musí stát, aby jim došlo, co se stalo? A to jsou technici, inteligentní lidi, kteří pracují s vynikající technikou, uvažoval Honza. A co já, napadlo ho. Došlo i mně, co všechno se stalo?

Dělal si iluze, že tady v Testonu budou všichni zabraní do práce, že budou bádat, že zahájí sérii pokusů, jakých, to neměl konkrétnější představu, a že třeba na něco přijdou, Herwig je špičková makovice, takových tu už zbylo málo, kdo má ruce a nohy, utíká do Německa a ještě dál, do Ameriky, co by dělal v takovém bordelu.

Kvůli této představě, která se ukázala jako zcela pošetilá, opustil Markétu dole ve městě, které začíná hořet.

Ona se o sebe postará, okřikl sám sebe. Když dovedu já být tvrděj, musí být i ona taková. Jestli je k něčemu, nic se jí nestane. Jestli se nechá převálcovat, je to holt bláto.

Něco uvnitř, hodně hluboko, mu řeklo „fuj“.

„Poslyš,“ ozval se Herwig tiše, „ty máš na tom svém kole dynamo?“

„Jasně,“ řekl Honza.

„Zkusil jsi, jestli funguje?“

„Ne,“ řekl Honza. „Když jsem jel nahoru, bylo ještě světlo.“

„Jdem se podívat,“ řekl Herwig.

Vystoupili do mezipatra, kde už byla naprostá tma. Honza sáhl do kapsy pro zapalovač. Několikrát marně cvakl.

„Co je to za zapalovač? Piezoelektrický?“ ptal se ve tmě Herwig.

„Jo.“

„Aha,“ zněla odpověď. Ozvalo se chrastění zápalek. Herwig jednu

zažehl a v její záři objevil staré noviny. Smotal je do ruličky a zapálil. Honza přicvakl dynamo k zadnímu kolu a nadzvedl stroj, připoutaný za přední kolo k radiátoru.

„Zaber,“ řekl Herwigowi.

Fyzik se chopil šlapky a zatočil. Dynamo zabzučelo. Honza se zadíval s nadějí do maličkého reflektoru. Zůstal temný.

Herwig pokýval zasmušile hlavou: „Myslel jsem si to. Chcípla totiž i ta má kalkulačka, kterou jsem si přivezl z Ameriky.“

Honza se optal: „Ta se solárníma bateriema?“

„Ta. Není to tak, že nefungují elektrická zařízení. Nefunguje elektřina, a to mě děsí, protože to není možný.“

„Jak to?“

„Nevím,“ řekl Herwig a vstal.

Improvizovaná pochodeň ze stočených novin jim svítila na zpáteční cestu do suterénu. Tmu z pocitu neznalosti a bezmoci však nemohla rozptýlit.

Zdola slyšeli opilý smích. Dokonce i Matala se smířil s myšlenkou, že večer bavorákem neodjede. Nechá ho tu do zítřka a pak sem někoho pošle, aby to dal dohromady. Jo, v sobotu. Když jsou prachy, tak jde všechno.

2.1

Vláda České republiky se sešla v průběhu pátečního večera. Nikoho z účastníků této první schůze nenapadlo, že se v nejbližších dnech, ba dokonce hodinách zásadně změní styl práce, způsob řízení státu a jeho základní smysl.

V optice dnů, které měly následovat, vypadalo toto první zasedání značně komicky. Premiér Václav Klaus si zakládal na své schopnosti zachovat klid v okamžicích, kdy se ostatní chovali emotivně, nebo dokonce chaoticky. Takto charakterizoval chování politiků, kteří si byli příliš dobře vědomi pozornosti médií a počínali si tak, aby si vysloužili potlesk nebo dokonce hozenou kytici.

Klaus v prvních minutách zaznamenal s nelibostí výpadek elektrické energie a kolaps komunikačních sítí, ale odmítl těmto nepříjemným nehodám přikládat přemrštěnou důležitost. Nařídil, aby mu jeho úřad podal vysvětlení. To, že se mu ho nedostalo, pokládal za další důkaz neschopnosti lidí, které by rád vyměnil, kdyby bylo za koho.

Zpozorněl, když mu služba hlásila, že limuzína Audi 4.2, již měl odjet na předvolební schůzi do Ústí nad Labem, nefunguje, že stejně na tom jsou všechna ostatní auta jeho úřadu a pokud se dá soudit z toho, co se děje na ulici, automobily řadových občanů na tom nejsou o nic lépe. To už mu bylo jasné, že nejde o pouhý výpadek – došlo ke katastrofě zcela mimořádného významu, která si vyžádá zcela mimořádná opatření. Odpovědnost bude ležet na výkonné moci a především na něm, šéfovi exekutivy.

Hlavou mu v té chvíli bleskla vzpomínka na knihu *Technika státního převratu* italského spisovatele Malaparta, mimo jiné popisující skutečný příběh bolševické revoluce v Rusku.

V Petrohradu obsadila hrstka odhodlaných a předem vycvičených lidí neuralgické body státu, elektrárnu, telefonní ústředny a mosty přes petrohradské kanály.

Okázalé dobytí Zimního paláce, to pak byla sladká tečka sloužící později Ejzenštejnovi k natočení pseudodokumentárních filmových záběrů. Představa Štěpána či Sládka obsazujícího Střelecký ostrov mu přišla přece jen komická, ovšem vzpomínka na jednadvacátý srpen ho traumatizovala stejně jako všechny ty příslušníky střední a starší generace, kteří invazi zažili.

Nechtěl dopadnout jako Dubček, obklíčený ve stranické Bastille na nábreží sovětskými výsadkáři, kde se nezmohl na nic jiného než na vzlyky typu „Jak mi to mohli udělat“.

Vyslal tedy pěší posly, jinak to nešlo, za ministry, jejichž přítomnost považoval za nezbytnou. V prvních hodinách se však choval poněkud odměřeně, snad aby si nechával pootevřená zadní vrátka pro případ, že by se rozsvítila světla a rozdrnčely telefony, a zatímco všichni by ulehčeně vzdychali „aaach“, on by jim mohl připomenout, že nikdy nepropadl panice a páteční černou hodinku považoval za jemnústku a hluboké nedorozumění, vyvolané neodpovědností novinářů.

Emoce dokázal rychle zvládnout a zasedání řídil jako jakékoli jiné jednání vlády, která se ovšem sešla značně nekompletní.

Chyběl především ministr obrany Petr Nečas, který uvízl na inspekční cestě v Pardubicích. Nahradil ho náčelník generálního štábu generál Jiří Šedivý. Z praktického hlediska to byla náhrada víc než dostatečná, akurátní premiér však vnímal přítomnost muže v uniformě s nelibostí, snad dokonce podrážděně. Nastalá situace se týkala především ministra obrany a vnitra.

Uspokojovalo ho, že aspoň Ruml se dostavil. V průběhu večera dorazili do Strakovy akademie ministři kontroly Igor Němec a kultury Pavel Tigrid. V pozdějších hodinách a dnech se ukázalo, že právě Tigridův klid muže navyklého na závrtné osudové zvraty přispěl k akceschopnosti rozhodovacího tělesa, které postupně ve Strakově akademii vzniklo. Od prvních hodin se jednání účastnil i pražský primátor Jan Koukal.

V Praze byla složitá situace. Vojenské jednotky a policejní sbory udržovaly pořádek v centru, zejména v okolí správních orgánů, avšak v okrajových částech města se vymykala situace kontrole a zhoršovala se s příchodem večera a noci.

Klaus se však rozhodl plně ponechat kontrolu nad městem Koukalovi a svoji pozornost upřel na celostátní záležitosti. Kolem páté došly zprávy, že se podařilo nastartovat první nákladní automobily a tanky, vybavené naftovými motory. Čeští koumáci obešli elektroniku, a jakmile se jim podařilo nahodit první motor, bylo vyhráno – fungující automobil mohl roztáhnout další. Spřežení nákladňáků nahodilo i tank. S nastartovanými motory však vozidla stojí uvnitř vojenských objektů: ulice a silnice jsou zablokované stojícími auty. Vláda rozhodla, že vyklizení ulic bude hned nazítří patřit k hlavním prioritám.

Ještě té noci někdo pronesl slovo dvůr. Kolem půlnoci se dostavil do akademie prezident Václav Havel se svou suitou, v níž byl i Havlův osobní ochránce Antonín Malina. Jejich příchod vyvolal malou senzaci – prezident a jeho lidé přijeli bryčkou. Byl to Malinův nápad, zrekvírovat fiakry, které se osudného odpoledne pohybovaly v hradčanské turistické oblasti. V té době přišel do sídla vlády i předseda parlamentu Milan Uhde se skupinou významných poslanců Občanské demokratické strany.

Nedlouho po nich se dostavila i skupina sociálních demokratů v čele s Milošem Zemanem. Dlouho se neohřáli – Václav Klaus je nechal doslova vyhodit, nedbaje na Uhdeho nářek a na Zemanovo burácení na téma „zvůle policejního státu“. Dal tím tvrdě najevo, že řešení mimořádné situace je výlučnou záležitostí exekutivy a že výkonná moc nenechá nikoho plést se do scénáře.

Během páteční noci se ukázalo, že vysocí funkcionáři státní správy uvažovali a rozhodovali v prvních hodinách krize více méně obdobně. Veškerou energii napřeli na zajištění chodu svého úřadu a na zjištění maxima informací. A protože komunikační technika selhala, uchýlili se k náhradnímu řešení, začali budovat cyklistickou kurýrní službu. A protože situace byla všude obdobná, vyskytly se i obdobné vtipy.

S cyklisty funguje komunikace líp než s Telecomem, tvrdilo se. Když to takhle půjde dál, ministr Dyba prodá cyklopark i s hustilkami strategickému partnerovi.

Kolaps elektrické a telefonní sítě znamenal nepohodlí. Z noci se však nořily nové hrozby, které způsobily, že během jediného týdne se budova někdejší Strakovy akademie proměnila v opevněný tábor.

2.2

Pryč, napadlo Katku. Ruce měla volné. Bolest ji ochromovala, takže jimi nemohla pohybovat, a hladem a vyčerpáním se jí točila hlava. Chtěla plakat. Nešlo to. Hrdlo měla tak stísněné, že sotva dýchala. Nevěděla, co se s ní stalo. Byla tu Paní.

Každý, kdo nebyl matka nebo otec, byl Paní nebo Pán. Měla ráda Paní i Pány, protože všichni byli hodnější než otec a matka. Paní jí něco dělala s rukama, takže je už neměla připevněné ke kohoutku dřezu. Volně jimi pohybovala podél těla a lapala po dechu. Zvenčí k ní doléhaly hlasy. Hovořili otec a matka.

Otec držel v ruce divný kabát, jaký Katka nikdy neviděla. Měl rukávy a knoflíky a všechno, co ke kabátu patří. Místo z látky byl však z kůže nějakého zvířete, hodně chlupatého.

Katka cítila, že matka má z kabátu strach, dala ruce dozadu a nechtěla se ho ani dotknout. Otec se kabátu nebál. Naparoval se a v obličeji měl úsměv.

„*Severskáliškatojápoznámjindrotastojíděsnýpenízejasněžejotojeprotebekdestovzalstáhnuljsemhozjednýtakovýsvině,*“ střídali se v hovoru. Poslední slovo Katka poznala.

Svině.

Otec mluví o matce, nebo možná o Katce.

Nechápala smysl jeho slov s výjimkou posledního. O to ostřeji vnímala tón jeho hlasu. Číslo z něho nebezpečí, daleko horší než kdykoli před tím. Instinkt Katce napovídal, že jí teď jde o život, že otec je připravený ji zabít.

Dál už neváhala. Přiběhla k oknu, otevřela je a proklouzla ven. Nikdy nic podobného neudělala.

Matka nechtěla, aby sama chodila ven. Jen občas se dostala na vzduch, vždycky s matkou. Věděla, že pod jejich domem je veliká ulice a kolem dokola uličky. Ty vedou do místa zvaného park.

Několikrát tam s matkou byla a připadalo jí to tak krásné, že by tam chtěla zůstat navždycky. Kdyby mohla chodit ven sama, vždycky by zamířila sem, do parku. Jenže ven sama chodit nesměla. „*Neukazujtousvoublboudržkusvině,*“ říkala, kdykoli Katka jen vykoukla ze dveří, a fackami ji zaháněla dovnitř.

Svět, do kterého doslova vpadla, jí byl cizí, protože byla sama. Necítila v blízkosti pach matčina tučného těla, její těžký dech prosycený vůní vodiček a cigaret. Byl cizí a líbil se jí. Nikde tu nebyl nablízku On a nebyla tu ani Ona, matka. A čím dál se od nich dostane, tím líp.

Rozběhla se uličkou. Na rohu plál oheň, kolem něho postávalo několik postav. Byla jí zima, zamířila tedy k plamenům.

Jeden chlapík si jí všiml. „*Podívejte,*“ vykřikl, „*tojetablábáholkajindryhřivnáče!*“

Blábáholka, uvědomila si Katka. To jsem já. *Jindrahřivnáč*, to je otec. Oni ji chytanou, přivedou ji k němu a on ji zabije. Ztuhlá hrůzou stála a dívala se, jak k ní přicházejí.

V šeru nerozeznávala tváře. Blížily se k ní postavy, černé obrysy

vystřižené do rudého pozadí záře plamenů. Samí Páni, otcovi přátelé, už byli docela blízko.

Ze tmy se ozval výstřel. Zazněl nedaleko, někdo střelil na stráni nad devastovanou kolonií. Z toho, co od otce a matky vypočetla, Katka citem vnímala, že tam jsou lidé zlí, protože jsou bohatí. Mají *kurvaauta* a zabývají se tím, že *siválejprdeleahovnodělaj*.

„Jýkurvy!“ křičel mužský hlas ve tmě. „*Vidítetovonistřelejnaslušný-lidi!*“

Postavy, které se vypravily Katce vstříc, aby ji polapily, se otočily tím směrem, odkud zněl křik. Dívka toho využila. Přitiskla se k prkennému plotu. Jedna plaňka povolila, jen docela maličko. Opřela se ze všech sil a vtiskla tělíčko do mezery.

Propadla se do moře kopřiv, šlehaly ji po rukách a po obličejích. Nedbala na to a postupovala dál. Podařilo se jí projít zahradou, až se dostala k vrátkům vedoucím na chodník. Tam se ze všech sil rozběhla.

Vnitřní hlas jí napověděl, aby se vyhnula velké ulici, která dnem a nocí hrozivě hlučela, jak se po ní valila auta a tramvaje.

Vydala se vedlejšími uličkami. Nenapadlo ji, že dnes ty velké ulice nehlučí. Jakmile v houstnoucím šeru spatřila postavu nebo skupinu postav, vtiskla se do stínu, přikrčila se za popelnice nebo splynula s křovím.

Byla už tma, když dorazila do parku.

Z dálky zněl křik a praskot střelby. V parku bylo ticho. Padla na obličej do mokré trávy. Příjemně ji šimrala do obličejů popáleného kopřivami. Ruce měla rozhozené od těla a s rozkoší vnímala, jak se do nich vrací cit.

Zvedla hlavu.

Mezi stromy blikotalo světélko. Zamířila k němu.

Na okraji parku stála skupina budov. Až sem dorazila s matkou za těch několik výprav, které si udržela v paměti. Budovy ohraničovaly její svět, byla to nejzazší mez, ultimativní obzor jejího vnímání. Věřila, že až jednou umře, odnesou ji sem, položí na schody a tady zůstane navěky.

Klopýtala za světélkem, nohy jí klouzaly po vlhké trávě. Několikrát upadla, než se ke světélku dostala.

Byl to plamínek maličké svíčky v kelímku, připomínajícím konzervu. Stála ve dveřích jedné z budov. Ve tmě viděla jen klenutý obrys střechy proti noční obloze. Pamatovala si na to stavení. Byla to

nejdivnější stavba, jakou spatřila. Někdo se uvnitř pohnul. Katka strnula. Nejráději by utekla, nezbývaly jí však síly.

„*Jetuněkdo?*“ ozval se měkký vlídny hlas. Patřil starší Paní. Neznala ten hlas. Neodpověděla.

Žena vyhlédla ven. Měla na sobě sportovní bundu a pevné džíny. Obutá byla do důkladných bot. Byla prostovlasá, šedivé neučesané vlasy jí splyývaly na ramena.

„*Cotuděláš?*“ zeptala se Katky.

Dívěnka neodpověděla.

Žena jí podala ruku. Katka zaváhala a vtiskla jí prsty do dlaně. Žena ji sevřela a jemně ji vtáhla dovnitř.

Bylo tam teplo. Až do výšky lidské postavy byly stěny obložené kartony a balíky papíru. Uprostřed stál vozík, vrchovatě naložený podobnými balíky, jaké byly kolem stěn. Na vrcholku hromady hořela další svíčka.

Paní měla klidnou usměvavou tvář. Sáhla do kapsy a vytáhla balíček. Chvilku šustila papírem. Katka ucítila vůni, až se jí blažeností sevřel žaludek.

„*Vezmisi,*“ řekla Paní.

Katka vztáhla po jídle ruku. Naposledy jedla včera.

Paní si ji pozorně prohlížela.

„*Tysichudák,*“ podotkla.

Katka neodpověděla a soustředěně žvýkala.

„*Jásem takychudákobějsmechudáci,*“ pokračovala Paní.

Usmála se.

„*Světjezlý.*“

Zlý. To slovo Katka znala. Zlý, to je něco jako otec.

„*Dostalcomupatřilo,*“ řekla žena. „*Zlýsvětzlýsvět.*“

Tomu Katka už zase nerozuměla.

„*Jesnímkonec,*“ řekla Paní a pohládila ji. „*Stímzlýmsvětmejekonec.*“

Úsměv.

„*Zůstanemespoluchudácimajdržetpohromadě.*“

Zůstaneme. To Katka pochopila. Zůstane tady, v domě na konci světa, na kraji blažené zahrady, s tou hodnou Paní.

Vnímala pocit štěstí.

Usmála se.

Pomočila se.

2.3

Markéta Panušková zůstala s Veronikou a s Gábinou Bursíkovou v kanceláři Easy Travel přes noc.

Když Honza odjel, Markéta měla chvíli mizernou náladu a kamarádky se činily seč mohly, aby jí vrátily sebevědomí. Nalily do Markéty pár panáků a už se zdálo, že se dámská jízda vrátí do těch správných kolejí, když je vyrušil křik. Veronika vystrčila ven hlavu a strnula.

„Co se děje?“ zeptala se Markéta.

„Od Jindřišský sem táhne parta somráků.“

„Zatáhni roletu!“

Markéta sáhla po vypínači umístěném u vchodu. Páčka klapla. Zato motor zůstal zticha.

„Nefunguje,“ řekla bezradně. Nic, co je na elektriku, nefunguje, připomněla si Markéta, co říkal Honza.

Přiskočila ke vchodovým dveřím a vtáhla váhající dívku dovnitř. Opatrně vyhlédla na ulici. Po chodníku se klackoval hlouček zjevně opilý mužů ve špinavých džínách a bundách, s vlněnými čepicemi nafasovanými v Centru Naděje v Bolzanově ulici.

Pán v klobouku a tmavomodrém svrchníku přeběhl na druhou stranu úzké ulice. Zarostlý somrák v zimníku až na paty sebral dlažební kostku a hodil ji po něm. Netrefil. Zařinčelo sklo.

Somrák, který po pánovi ve svrchníku neúspěšně hodil kamenem, se za ním rozběhl přes ulici. Druzi ho s křikem následovali.

„Nechte mě! Varuju vás!“ křičel ten pán. „Neopovažujte se na mě sáhnout. Víte, kdo já jsem?“

„Hajzl svinskej!“ hulákali na něho.

Ustrnulá Markéta se dívala, jak si ten pán rozepíná svrchník, sahá někam k pasu, pak se mu v ruce objevila malá černá pistole a Nekázankou otrásl výstřel.

Otrhanec se chytil za břicho, podíval se dolů, pak na pána, něco zamumlal, klesl na kolena a pak padl na obličej. Pán mířil na zbytek tlupy. Bylo na něm vidět, jak se bojí, třásla se mu brada a pravičku, v níž držel pistoli, si musel podepřít druhou rukou. Tlupa se stáhla a dala se na útěk zpátky směrem k Jindřišské.

Markéta si uvědomila, že se k ní připojila Veronika s Gábinou.

„Viděly jste to?“

„Jo. To je děsný.“

Pán váhavě postával s pistolí v ruce nad tělem raněného, možná

mrtvého muže. Pak se rozhlédl, ukryl zbraň pod kabát a rozběhl se k Příkopům.

„Měly bysme zavolat policii,“ šeptala Markéta.

„Nefunguje telefon,“ řekla Veronika. Dívala se za prchajícím pánem. Na rohu postávalo několik bankovních strážců s pumpovacími brokovnicemi v rukou. Mávali na utíkajícího pána a ukazovali k Prašné bráně. Zřejmě ho varovali, aby běžel raději k nim, že na druhé straně je to nebezpečné. Zaváhal a pak k nim zamířil. Rozhodně nevypadali na to, že jeho čin kvalifikují jako zavrženíhodný a násilný.

Nálada byla vepší. Zavřely dveře a zamkly. Přes sklo nalepily průhlednou páskou plakát, velebící krásy Katalánie, týden od šesti tisíc tří set korun.

„To jsem ale byla blbá,“ šeptala Markéta. „Honza měl pravdu. Měla jsem jít s ním.“

„Vykašli se na to,“ řekla Veronika. Cítila, že měla velký podíl na tom, že Honza odešel. „Zůstaneme tady.“

„Za skleněnejma dveřma?“ pískla Gábina. „Hele, Markéto, co kdybysme šly k Honzovi do bytu všechny tři?“

„Nemám klíče,“ řekla Markéta.

„On ti nedává klíče od bytu? A to s ním rok chrápeš?“

„Nech toho!“

„Holky, my se kvůli nějakému chlapovi nezblázníme,“ řekla Veronika. „Zůstaneme tady přes noc a ráno půjdeme bydlet. Možná, že už pojede tramvaj.“

Gábina se rozhodla, že se vypraví na Staré Město, že tam má jednoho kolíka, se kterým občas píchá, a ten ji nechá přespat. Mohou jít s ní, jestli se jim chce, jenže nejspíš mu budou muset dát taky.

„On už je takovej. Je fajn,“ řekla Gábina.

Holky nechtěly, takže šla sama. Během večera obě kamarádky podnikly několik výzkumných výprav.

Směrem k Jindřišské se neodvážily, nedaleko byl Sherwood plný somráků a odtud zaznívaly další výstřely a křik.

Na Příkopech byl větší pořádek. Měly tu sídlo banky a další instituce, které si mohly dovolit ozbrojenou ostrahu, takže je hlídali chlapi s pistolemi a brokovnicemi. Nejvíc se dozvěděly v nedalekém sídle cestovní kanceláře Čedok, kde měly kamarádky.

Získané informace doplňovaly temný obraz, načrtnutý Honzou Krylem, nositelem špatných zpráv. Kluci messengeri na kolech se

tam občas zastavili, když pílili kolem, protože holky v Čedoku nebyly lakomé a neskrblily Coca-Colou.

Kleklo si všechno, říkali messengeri. Nejezdí nic, auta, tramvaje, metro, vlaky. Slyšeli, že spadlo i nějaké letadlo, avšak nebyla to zaručená zpráva. Ruzyňské letiště, to teď byla vzdálená cizina. Somráci mají zlaté časy. Člověk až žasne, kolik jich tu najednou je. Sherwood, tam je to nejhorší. Metro, jedna hrůza. Dole v díře se stalo něco děsného, ve tmě tam nastala panika, lidi se tam rvali a šlapali po sobě, spousta jich tam zůstala. Pakáž, která tam za normálních okolností žebřá, se nahrnula do temných prostor plných k smrti vyděšených lidí a krade. Zato Václavák je bezpečný. Mafiáni a přepupníci drog tam vzali otěže pevně do rukou a somráky a kapsáře tvrdě vypráskali z rajónu. Vyhnali ovšem i policajty, zkrátka, udělali se na Václaváku pro sebe.

Někdy před devátou dívky usoudily, že hrozných zpráv mají po krk. Holky čedokářky jim daly najevo, že o jejich další přítomnost nestojí. Vrátily se tedy a zabarikádovaly se v kanceláři. Přespaly na kempingových lehátkách, kterých měly plnou skříň od dob, kdy tehdy teprve začínající firma pořádala expedice za romantikou, což byly zájezdy v polorozpadlých autobusech, při kterých se přespávalo na odpočívadlech dálnic a na skládkách smetí.

Sobotní ráno bylo slunečné. Druhá dubnová dekáda slibovala pěkné počasí. Markéta s Veronikou vykoukly ven a přesvědčily se, že je všechno při starém. Proud pořád ještě nešel a auta venku neodjela. Uvařily si tedy na propanbutanovém vařiči kafe a posnídaly ly poslední balíček sušenek, který v kanceláři našly.

„Takže si myslím, že jsme pro firmu udělaly dost,“ usoudila Markéta. „Zamknem krám a vypadnem odsud.“

Skleněnou výplň dveří rozbije i vrabec, když si dá pořádný rozběh. Jenže mříž nejde stáhnout, elektriku přes noc nikdo neopravil. Co se dá dělat? „Aspoň schováme počítač, aby nebyl tak na očích,“ navrhl Veronika. Přestěhovaly ho do skříně a zamkly, klíč schovaly do zásuvky. Sušenek bylo málo, po hořkém turkovi dostaly pořádný hlad. Byl nejvyšší čas vypadnout.

V Nekázance byl teď klid. Ve vozovce stála opuštěná auta. To byl legrační moment ze včerejšího večera: řidiči, kteří tu uvízli, se zdráhali svoje vozy opustit. Co když se něco stane a elektrika začne znovu fungovat? Přece nemohou nechat auto uprostřed ulice! Dlouho to

trvalo, než první vzdorovitý řidič prohlásil, že „se na to vysere a nebude nikomu dělat vola“, auto zamkl a odešel od něho.

Jen tu a tam byla na zadním sedadle schoulená postava zkřehlého spáče, odhodlaného vartovat třeba do soudného dne. Markéta si všimla, že drahé vozy byly opuštěné a hlídači se krčili nejčastěji ve škodovkách staršího data.

Hned na rohu Nekázanky a Příkopů potkaly manželský pár. Byli to lidé přes čtyřicet, oblečení do omšelých svrchníků z výprodeje. Měli tváře ducaté tukem, a přesto v jistém smyslu tvrdé. Hluboké vrásky kolem úst a pod očima jim vtiskly rysy chamtivosti a sobectví. Oba nesli po páru tašek, očividně narvaných jídlem.

„Dobrý den,“ řekla Veronika. „Kde se tady dá koupit něco k snědku?“ Mužský se zasmál.

„Koupit. Vy jste dobrá, slečno! Slyšelas Jíro? Prej koupit!“

„Nebav se s ní. Pojď domů,“ řekla žena. Valila se dál, a kdyby Markéta neustoupila, praštila by ji taškou.

Muž, když obě dívky minul, se ohlédl.

„Měly byste sebou hodit! Jestli chcete něco koupit.“

Markéta se zadívala šikmo přes ulici k lahůdkářství. Černal se tam dav a zaznívaly odtud výkřiky.

„Vypadá to bledě, Veroniko.“

„Fronta?“

„Kdepak. Spíš...“ Zmlkla a přidala do kroku. Před bankou se několik mužů s brokovnicemi seskupilo do hloučku. Ohlíželi se přes ulici a zřejmě si povídali o davu, očividně drancujícím lahůdkářství.

Z banky vyběhl strážce s velikým poštovním pytlem. Připojil se k ostatním a pak společně vyrazili rychlým krokem k obchodu. V polovině ulice jejich vůdce vystřelil do vzduchu.

„Budeme se jich držet,“ špitla Veronika. Popoběhla a ocitla se několik kroků za posledním z nich. Markéta ji váhavě následovala.

Výstřel brokovnice elektrizoval dav před rozbitou výlohou lahůdkářství, v níž nezbyla už ani slupka od salámu.

„Stůj, Veroniko,“ řekla Markéta. „Vykašli se na to. Půjdeme jinam.“

Veronika se na ni ohlédla. „Kam jinam? Myslíš, že to bude jinde jiny?“

„Tady je to moc na ráně. Byl tu vždycky nával.“

„Ty jsi dobrá, na ráně. Každý obchod se žrádlem je na ráně, když mají lidi hlad.“ Řekla to tvrdě a přesně.